

Zakaj in kako nove pokojnine

In že spet pokojnine!
Vlada je že v mesecu juniju izdala dekret — objubil je, da predvidi vrsto izboljšav na pokojninskem področju. Ta dekret bi moral biti sprejet na pred parlamentarni počitnici v obeh vejah parlamenta in tako postati nov pokojninski zakon. Vendar so se začele polemike v parlamentu, polemike, ki presegajo okvir pokojninskega zakona samega, ter zadevajo sistem in metode, ki jih misli nova vlada uporabljati pri obravnavanju celotne družbene problematike. Zakaj?

1. V zadnjih letih smo bili priča trem pokojninskim zakonom, ki so korenito posegli na področje socialnega varstva in skrbstva in ki smo jih lahko šteli kot začetek nove preusmeritve v italijanski socialni zakonodaji.

2. Prejšnji pokojninski zakon, predvsem pa zadnji, so bili sprejeti sporazumno in v sodelovanju s sindikalnimi organizacijami in so bili odraz težnje in želja nad deset milijonov upokojencev.

3. Poleg normalnih izboljšav in strukturalnih sprememb so prejšnji pokojninski zakoni nakazali tudi smerice, kako naj se v bodoče razvije pokojninski sistem v državi.

Danes se nahajamo pred diskusijo in verjetno tudi odločitvijo pokojninskega zakona, ki je obšel vse tri gorje točke. V njem ni govora o kakšni novi politiki na področju socialnega varstva temveč bolj o državni podporni politiki. Ni bilo nobenega predhodnega posvetovanja s sindikati kot predstavnik upokojencev ter niti ne nakazuje nobenih bodočih smernic pokojninskega sistema. Kot je izjavil sedanji minister za delo, pri tem pokojninskem zakonu ni v diskusiji pokojninski sistem, kajti tega že imamo, temveč so v diskusiji samo poviški pokojnin.

Toda kaj pravzaprav ponuja v prid upokojencem ta novi pokojninski zakon?

Minimalne pokojnine se povečajo na 30.000 lir za vse upokojence, ki imajo manj kot 65 let in 32.000 lir za vse upokojence, ki imajo več kot 65 let. Socialne pokojnine se povečajo od 12.000 lir na 18.000 lir mesečno in se bodo sedaj letno višale kot ostale pokojnine. Prav tako se bodo na 18.000 lir povečale vse civilne pokojnine. Nadalje se bodo povečale vse pokojnine, ki so bile izdane pred letom 1969 po starem pokojninskem sistemu. Te pokojnine se bodo povečale od 10% do 50% odvisno od leta, ko so bile pokojnine izdane. Nadalje bo še odpravljen odvzem polovice pokojnine upokojencem, ki napolnjujejo z delovnim razmerjem.

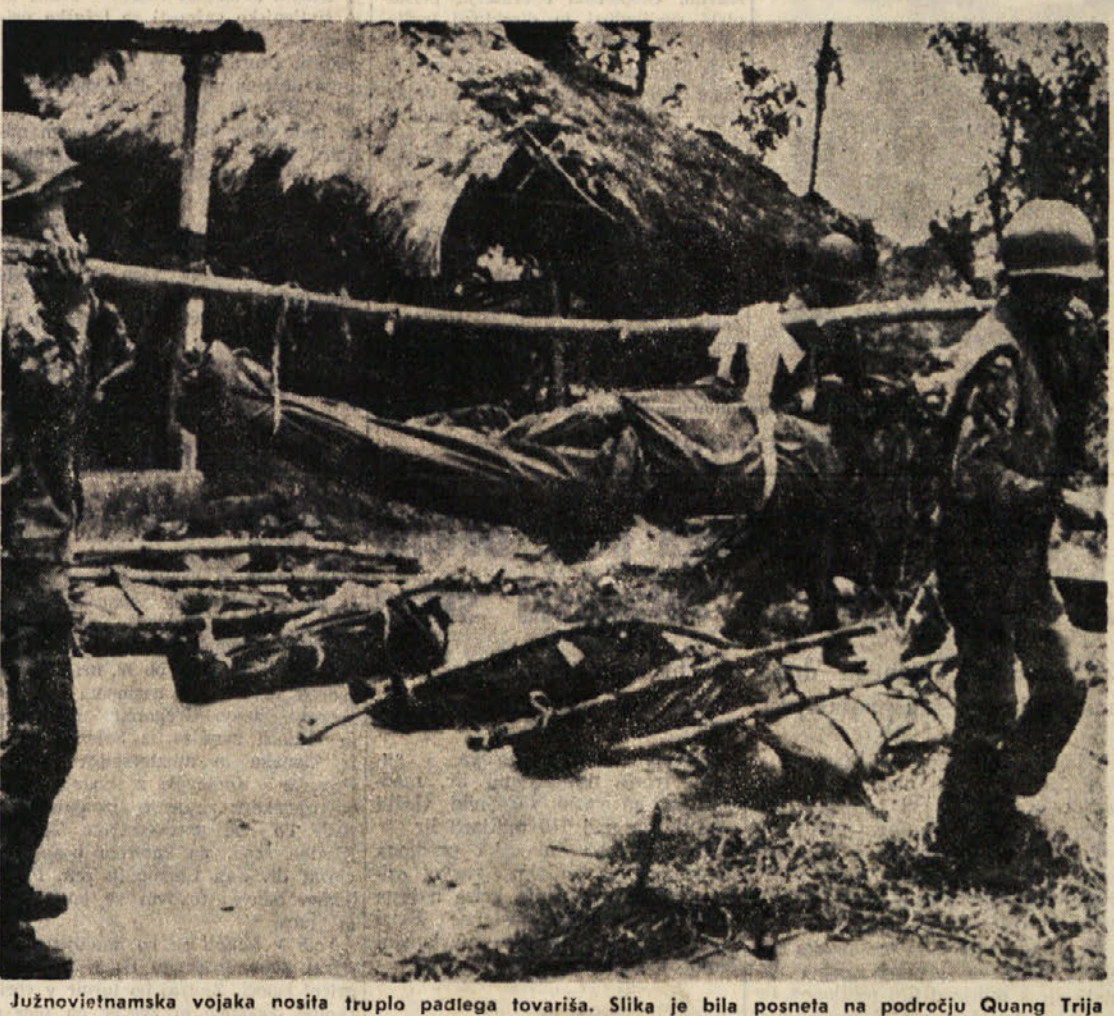
Tem, ki uživajo socialno pokojnino, je bila dodeljena zdravniška oskrba. To sicer ni bilo predvideno, da bo prišlo v pokojninski zakon, saj prvotni vladni ukrep te ugodnosti ni predvidel, vendar je bilo v poslanski zbornici to izglasovano mimo vladne večine z glasovi leve. Prav tako so bili izglasovani višji odstotki poviška pokojnin izpred leta 1968, kar tudi ni vseboval vladni ukrep. Ni pa še rečeno, da bosta ti dve ugodnosti prišli v novi pokojninski zakon, ker jih mora odobriti senat.

To so torej glavne novosti novega pokojninskega zakona, in kot vidimo gre za gole poviške pokojnin, če ne bo prišlo do kakih sprememb v zadnjem trenutku, kar ni zelo verjetno. Te poviške je že delno požrta obstoječa inflacija in jih ta inflacija že jutri lahko popolnoma absorbira. Zato tudi ti poviški ne nudijo upokojencem nobene stvarne garancije o stabilnosti pokojnin. Takšna garancija je bila že uvedena v prejšnjem pokojninskem zakonu s tem, da se pokojnine višajo sorazmerno z višanjem življenjskih stroškov (čeprav se ti poviški zaračunavajo v okrnjeni obliki). Predvideno je bilo, da se bo ta garancija nadaljevala s tem, da se bodo pokojnine višale v sorazmerju z višanjem plač delavcev. Minimalne pokojnine pa, da bi znašale 33% srednje plače delavcev v industriji. Trditve, da za take poviške ni zadostnih finančnih sredstev so nične, kajti dohodki socialnega zavoda INPS, ki bi moral te poviške plačevati, se prav tako višajo z višanjem plač, ker se istočasno v sorazmerju višajo socialne davke.

Poleg tega, da se upokojencem s sedanji poviški ne nudijo nobene garancije stabilnosti, se novi zakon ne dotakne nobenega od ostalih problemov na pokojninskem področju, kot so tako pereči problem invalidskih pokojnin zmanjšanje starostne dobe za prejem pokojnine neodvisnih delavcev itd.

Upokojencem se torej prodaja sklerotična, z ramanom, da se ta leča čimprej poje, kajti ta sklerotična vsebuje 2.000 milijard, ki bodo v jeseni na trg in povečale povpraševanje po bla... in to po blagu širše potrošnje. V pa nobena nevarnost, da ti te milijarde šle med hranilne vloge, če pomislimo, da je 49% od vseh pokojnin minimalnih.

Večje povpraševanje po blagu bo jasno spodbuda za nove investicije ter za delno rešitev krize nekaterih gospodarskih sektorjev. Zato je prvi zaključek ta, da bolj kot pokojninski zakon, bi lahko to bil eden zmel konjunkturalnih ukrepov nove vlade za rešitev težkega gospodarskega položaja, v katerem se nahaja država. Prikažili bi ga kot takega, razdelili bi upokojence na kakršenkoli način razpoložljiva finančna sredstva in s tem

Južnovietnamska vojaka nosita truplo padlega tovariša. Slika je bila posneta na področju Quang Trija

D. CUPIN

V VZDUŠJU VELIKEGA PRIČAKOVANJA

Predsednik El Sadat jutri obišče Libijo

Odgovoriti bo moral na Gadafijev predlog o zedinjenju Egipta in Libije

KAIRO, 29. — Egiptovski predsednik Sadat je predelal svoj egipčanski obisk v Libiji na ponedeljek, da bi lahko prisostvoval splovitvi prve bojne ladje po polnoma zgrajeni v Egiptu ter nekaterim ladijskim manevrom, katerim bodo poostili 20. obletnico egipčanske revolucije iz leta 1952. Egiptovski in libijski časopisi so označili obisk kot zgodovinski, ker bo v teh dneh predsednik Sadat moral končno dati svoj odgovor na predlog predsednika libijskega revolucionarnega sveta Gadafi, ki zadeva združitve Libije in Egipta.

Sadat je bil v Libiji februarja, na povratku iz Moskve, ko je, v vidu bližnjega obiska ameriškega predsednika Nixona v Sovjetski zvezi, zahteval konkretne obveze v zvezi z bližnjazgodnjo krizo. Po mnenju zahodnih opazovalcev je takrat Gadafi izkoristil priložnost, sprčo negativne odgovora Moskve na Sadatove zahteve, in predlagal zedinjenje obeh držav. Sadat je zahteval pet mesecev časa, da bi

medtem proučil vso zadevo in je pred dvema tednoma sprejel izredno pomembno odločitev, ko je zahteval, naj sovjetski vojaški svetovlci zapustijo egipčansko ozemlje.

Rok petih mesecev je sedaj potekel. Za kaj se bo odločil Sadat? V kairskih krogi prevladuje dvojni mišljenji, da bi bil predsednik Sadat zelo težko pristal na zedinjenje Egipta in Libije. Govori se o nepremišljenosti in fanatizmu mladega libijskega voditelja. Kaže tudi, da so mnogi v Kairu s simpatijo gledali na krizo v libijskem revolucionarnem svetu in na tistem upali, da bodo Gadafi strnoglavlili.

Z druge strani pa posvečajo kairski časopisi mnogo prostora vsem libijskim dogodkom in pozivom libijskega ljudstva egipčanski krizi. Po mnenju zahodnih opazovalcev je takrat Gadafi izkoristil priložnost, sprčo negativne odgovora Moskve na Sadatove zahteve, in predlagal zedinjenje obeh držav. Sadat je zahteval pet mesecev časa, da bi

medtem proučil vso zadevo in je pred dvema tednoma sprejel izredno pomembno odločitev, ko je zahteval, naj sovjetski vojaški svetovlci zapustijo egipčansko ozemlje.

Rok petih mesecev je sedaj potekel. Za kaj se bo odločil Sadat? V kairskih krogi prevladuje dvojni mišljenji, da bi bil predsednik Sadat zelo težko pristal na zedinjenje Egipta in Libije. Govori se o nepremišljenosti in fanatizmu mladega libijskega voditelja. Kaže tudi, da so mnogi v Kairu s simpatijo gledali na krizo v libijskem revolucionarnem svetu in na tistem upali, da bodo Gadafi strnoglavlili.

Z druge strani pa posvečajo kairski časopisi mnogo prostora vsem libijskim dogodkom in pozivom libijskega ljudstva egipčanski krizi. Po mnenju zahodnih opazovalcev je takrat Gadafi izkoristil priložnost, sprčo negativne odgovora Moskve na Sadatove zahteve, in predlagal zedinjenje obeh držav. Sadat je zahteval pet mesecev časa, da bi

medtem proučil vso zadevo in je pred dvema tednoma sprejel izredno pomembno odločitev, ko je zahteval, naj sovjetski vojaški svetovlci zapustijo egipčansko ozemlje.

Rok petih mesecev je sedaj potekel. Za kaj se bo odločil Sadat? V kairskih krogi prevladuje dvojni mišljenji, da bi bil predsednik Sadat zelo težko pristal na zedinjenje Egipta in Libije. Govori se o nepremišljenosti in fanatizmu mladega libijskega voditelja. Kaže tudi, da so mnogi v Kairu s simpatijo gledali na krizo v libijskem revolucionarnem svetu in na tistem upali, da bodo Gadafi strnoglavlili.

Z druge strani pa posvečajo kairski časopisi mnogo prostora vsem libijskim dogodkom in pozivom libijskega ljudstva egipčanski krizi. Po mnenju zahodnih opazovalcev je takrat Gadafi izkoristil priložnost, sprčo negativne odgovora Moskve na Sadatove zahteve, in predlagal zedinjenje obeh držav. Sadat je zahteval pet mesecev časa, da bi

SRDITI BOJI V OKOLICI HUEJA

Napadi partizanov v Južnem Vietnamu

Generalni tajnik OZN Waldheim sprejel ameriškega predstavnika Busha - V Parizu izglasovana resolucija predstavnikov 27 delavskih in komunističnih strank Evrope o Vietnamu

SAJGON, 29. — Predstavnik južnovietnamskih oboroženih sil poroča, da so čete lutkovnega sajgonskega režima po umiku iz mesta Quang Tri naletele na močan ogenj partizanov, ki so jih napadli dva kilometra severno od mesta, ki je sprožilo dokajšnjo polemiko v svetu, saj so morali Američani in njihovi sajgonski pajdaši javno priznati, da ga niso nikoli imeli v svojih rokah, kljub razbojnari protiofenzivi, ki naj bi obrodila dokajšnje uspehe. Kaže tudi, da se je dejavnost južnovietnamskih partizanov zaostрила tudi jugozahodno od nekdanje cesarske prestolnice Hue. Na vladno postojanko severno-vzhodno od postojanke Bastogne, je padlo v zadnjih urah približno tisoč minomernih granat, naskar so partizani oporišče napadli. Izid spopada je trenutno še negotov, na obeh straneh pa je bilo precej izgub. Tudi v obmorski pokrajini Binh Dinh je vzdolž ceste 1 prišlo do hudih spopadov, ki so terjali od Sajgoncev pet mrtvih in nekaj ranjenih. Spopadi so bili v bližini mesta Hoa An, ki so ga južnovietnamski partizani zapustili nekaj ur pred in v katero so Sajgonci vkorakali, ne da bi našli noben odpor. Kaže, da so se partizani umaknili iz vseh mest na tistem področju ter se podali v hribe, ki jih imajo trdno v oblasti ter nadzorujejo mesta iz dokajšnje razdalje.

Kar zadeva dejavnost orjaških ameriških bombnikov B-52, so v noči med petkom in soboto izvedli 27 akcij nad ozemljem Severnega Vietnamu ter proti objektom, ki se nahajajo v demilitarizirani pasu. Poleg tega so opravili trinajst akcij v pokrajini Quang Tri, šest v pokrajini Thua Thien, eno v bližini Dananga ter dve proti objektom v delti reke Mekong.

Ameriško poveljstvo je tudi sporočilo, da sta ameriška lovška bombnika po pomoti bombardirala južnovietnamsko enoto ter ubila osem vojakov in ranila 25.

V zvezi z bombardiranjem severnovietnamskih jezov je nastala medtem polemika med ameriškim letalstvom in mornariškim letalstvom. V sporočilu letalstva je rečeno, da je iz fotografij, ki so jih posnela izvidniška letala jasno razvidno, da po njihovih akcijah jezovi niso bili poškodovani. Sporočilo zaključuje z ugotovitvijo, da niso videli fotografij bombardiranih, ki so jih izvedla letala mornariškega letalstva. Češ da če je kdo bombardiral jezove, so to bila letala mornariškega letalstva.

Po historičnih napadih ameriškega predsednika Nixona na tajnika Združenih narodov Waldheima, ki se je držal obsodbi bombardiranja letalstva, je bil danes pri generalnem tajniku Waldheimu stalni ameriški predstavnik v OZN, Bush. Drobnotnosti o pogovoru med obema niso znane. Bush pa je vsakekar izjavil, da ZDA ne bodo umaknile svoje pomoči Organizaciji združenih narodov. Kaže, da je Bush oredstavil Waldheimu »neoporečne dokaz«, da so ameriška letala bombardirala samo vojne objekte. Čeveda, bombe na šole, bolnišnice itd. so bile same neželje spomote.

V Parizu so predstavniki 27 komunističnih in delavskih partij Evrope izglasovali resolucijo, v kateri ugotavljajo, da Američani sistematično uničujejo vsa mesta in vasi v Severnem Vietnamu ter načrtno bombardirajo jezove, da bi povzročili ogromne poplave, ki bi terjale milijone življenj. Ameriško letalstvo se poslužuje najodvratnejših sredstev, ki povzročajo odpadanje listja z dreves ter tako uničujejo velikanse površine gozdov ter rušijo ekološko ravnovesje na vsem Indokitskem polotoku. Poskus »vietnamizacije« je bedno propadel, zaradi junaske borbe bombardiranja, kamboškega in laoskega ljudstva. To je še en dokaz, da je nemogoče reševati probleme mednarodnega imperializma s silo.

V zaključku dokumenta pozivajo predstavniki 27 komunističnih in delavskih strank k solidarnosti z vietnamskim ter kamboškim in laoskim ljudstvom.

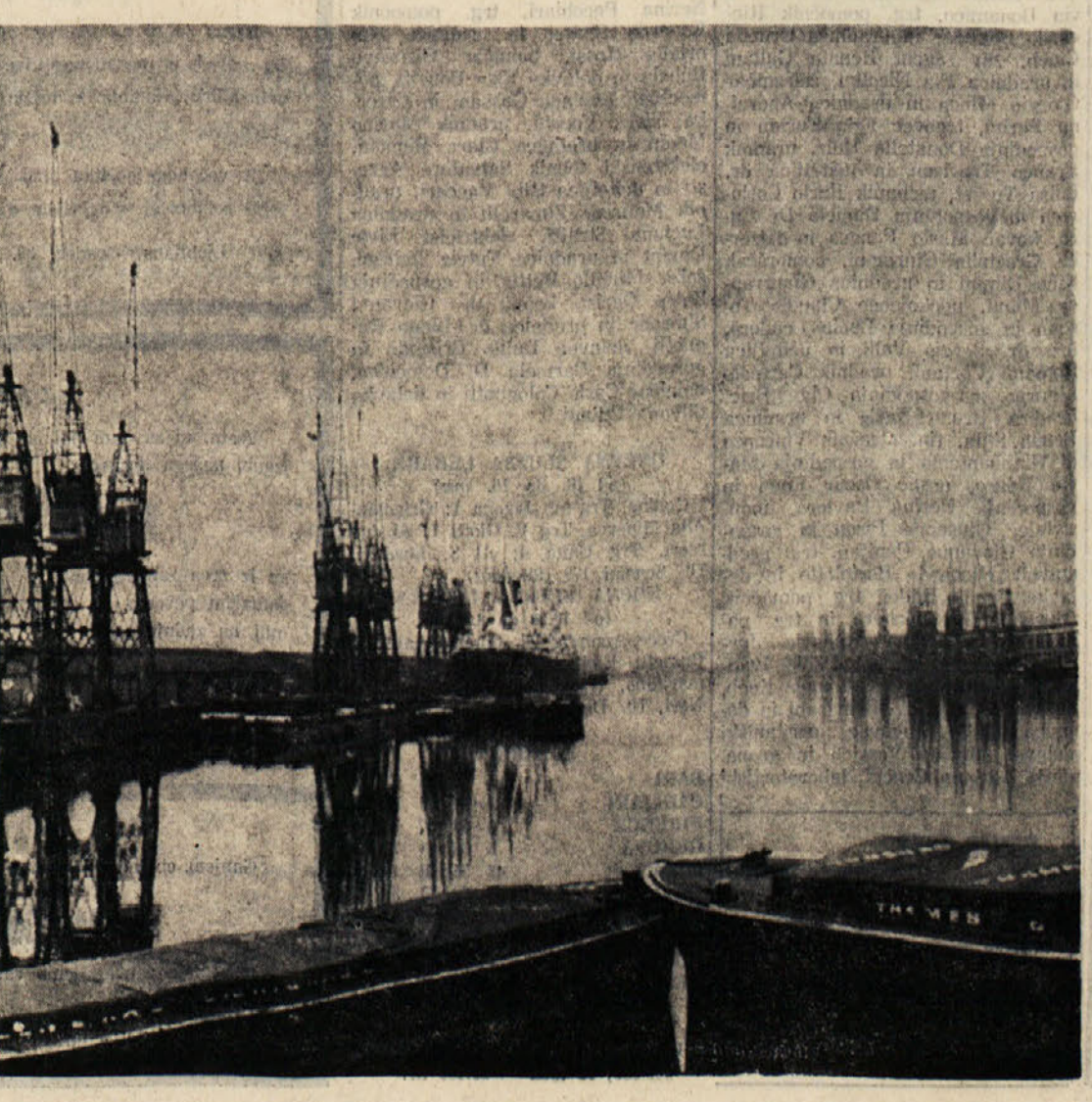
Danes je tajništvo vsedravnega federacije sindikata kovinarjev izreklo solidarnost kovinarskih delavcev z bojem železničarjev, saj se zavežajo tesne povezave ciljev boja železničarjev z razvojem kovinarske industrije in predvsem, da je treba ustvariti enotno fronto v boju proti vladi in proti skupinam, ki skušajo ošibiti pogajalno moč sindikatov in spraviti z dnevnega reda politiko reform.

Vsederavnega sindikalne organizacije gradbenih delavcev so pristale na predlog združenja gradbenikov ANCE, da se prične razgovori o obnovitvi delovne pogodbe 3. avgusta. Sindikati poudarjajo, da je treba že 3. avgusta pričeti razpravljanje o bistvenih zahtevah gradbenih delavcev.

V četrtek se bodo začela pogajanja med sindikati in Confagricolturo o obnovitvi vsedravnega pakta o delu za kmetijske delavce. Ta pogajanja so se prekinila pred osmimi meseci in so sedaj možna, ker je vlada odobrila zakonski predlog, ki predvideva ustanovitev integracijske blagajne tudi za kmetijske delavce. V tej zvezi je minister za delo Coppo danes sprejel predsednika Confagricolture dr. Diano.

BONN, 29. — Bivši zunanji minister ZRN ter sedanji predsednik komisije za zunanje zadeve Gerhard Schröder, se je danes vrnil s potovanja v LR Kitajski.

Londonsko pristanišče še vedno ohromljeno

LONDON, 29. — V torek se bodo nadaljevala pogajanja med delavci in sindikati, na katerih bodo skušali rešiti hudo krizo, ki je v zadnjih tednih prizadela Veliko Britanijo. Tako so danes sporočili v Londonu. Razgovori bodo v stanovanju ministrskega predsednika Heatha.

Britanska pristanišča so še vedno popolnoma ohromljena. Tudi danes so lastniki prevoznih podjetij skušali prepričati sindikalne organizacije, naj se delavci vrnejo na delo. To pa jim ni uspelo. Delavci še vedno vztrajajo pri svojih zahtevah. Zahtevajo namreč, naj vlada omaji promet s kontejnerji, ki težakom in skladiščnikom odzira zaslužek. To je bil tudi prvi povod za stavko.

Potem ko so oblasti ukazale za preeti pred sindikalistov, ki so stržili pred vzhodom v londonsko pristanišče, pa se je glavna točka delavskega programa spremenila. Delavci želijo predvsem, da vlada prekliče ali vsaj spremeni krivični zakon »Industrial Relations Act«, ki omejuje pravico do stavke, ko ta škoduje interesom države in dovoljuje vladi, da sprejme vse potrebne ukrepe, da se stavka čimprej konča. Dovoljuje ji predvsem, da zapre tiste delavce, ki bi se ne hoteli predrediti navodilom oblasti.

Enotna sindikalna organizacija »Trade Unions Congress« je sprva nasprotovala stavki, ker je menila, da slednja škoduje koristim delavcev. Ko pa je prišlo do aretacije petih sindikalistov, se je stanje znatno poslabšalo. Konservativno vlado so poleg delavcev, ki so s množično pridružitvijo najhujši britanski stavki po

letu 1926, ostro napadli tudi laburistični poslanci in sindikalni voditelji. Heath se je tako znašel pred enotno fronto, pa tudi med svojimi strankarskimi tovariši je našel na nasprotovanje. Wilson je znal izkoristiti izredno priliko, da je napadel vso vladno gospodarsko politiko, kar v tem trenutku ni bilo težko. Nihajoči tečaj funta sterlinga, stavka pristaniščnikov, stavke rudarjev in tiskarjev ter razočarana javnost, ki je z glasovanjem za konservativce upala predvsem, da se bo gospodarsko stanje izboljšalo, so mu pomagale. V zelo kritičnem trenutku, ko je morala londonska vlada poseči po izrednih ukrepih, da bi zagotovila varnost prebivalcev Severne Irske, je bil ta sindikalni nastop nezaželen. Ko je Heath skušal popraviti svojo napako in je ukazal izpustiti sindikaliste na svobodo, je bilo prepozno. Tako je dosegel edino to, da je preprečil splošno stavko, ki jo je sindikat napovedal za ponedeljek. Ni pa mogel doseči zaželenega namena. Z aretacijo je namreč razdražil britanske delavce, ki so videli v »Industrial Relations Act« svojega največjega nasprotnika, katerega je treba uničiti. Zato so tiskarji znova napovedali stavko za ponedeljek, katero pa so danes popoldne preklicali. To so storili, da bi olajšali pogajanja.

Nadaljuje se torej le stavka 42 tisoč pristaniščnikov, ki pa pomene za državo, kakršna je Velika Britanija in je odvisna predvsem od pomorskega prometa, hud udarec.

Na sliki: ustavljen delo v londonskem pristanišču.

DANES

V Vietnamu se nadaljujejo srditi boji v okolici nekdanje cesarske prestolnice Hue. Sajgonci oporišče je bilo podvrženo hudemu bombardiranju, ki je pripravo teren za poznejši napad partizanov. Generalni tajnik OZN Waldheim je sprejel ameriškega predstavnika Busha, ki mu je predstavil dokaz, da ameriška letala niso bombardirala civilnih objektov.

Egiptovski predsednik El Sadat je odložil svoj uradni obisk v Libiji, ki je bil predviden za včeraj, na ponedeljek. Prisostvoval je splovitvi prve bojne ladje, ki so jo zgradili vso v Egiptu. V Libiji bo Sadat moral odgovoriti na predlog, ki ga je postavil Gadafi pred petimi meseci o morebitni združitvi Egipta in Libije.

Še vedno niso polnile živahne polemike okrog glasovanj v poslanski zbornici o vladnem dekretu o pokojninah, ko je bila vlada dvakrat poražena. To je kaj slab znak o njeni trdnosti, saj je bila vlada v manjšini že pri prvem pomembnejšem glasovanju, do katerega je po ustanovitvi prišlo v parlamentu. V ponedeljek bo vlada odobrila osnutek proračuna za prihodnje leto.

Fašistično vojaško taborišče pri Catanii

CATANIA, 29. — Delzni tajnik KPI Achille Occhetto je danes na tiskovni konferenci sporočil, da bo v ponedeljek izročil preiskovalnim organom sodišča, prefektu in kvartoru podrobno poročilo o neofašističnem taborišču, ki je v kraju Zafferana Etnea. Taborišče je zavarovano z bodečo žico, noč in dan zastraženo in v njem je pod vojaškimi šotori kakih 50 mladenčev, ki se vojaško urijo, razdeljeni so v skupine, oblečeni v polvojaške uniforme. Urijo se tudi s strelnim orožjem.

Dolge vrste turistov na mejnih prehodih

Vrsta avtomobilov so se od Peska v na zvezice (na sliki) in še naprej

Mesec po volitvah v kmečko bolniško blagajno

Točno pred mesecem dni in sicer 29. junija, smo imeli na Tržaškem prve volitve v pokrajinsko kmečko bolniško blagajno. Kot je znano, je na volitvah zmogala kandidatna lista, ki jo je predložila Kmečka zveza. Nato je bila uimestitev novega upravnega sveta in izvolitev upravnega odbora. Za predsednika je bil izvoljen Dušan Kodrič, za podpredsednika pa Alojz Debelić, katerega je komisar dr. D'Alessandro predal posle. Tako se je zaključila dolga doba komisararske uprave in bolniška blagajna je zdaj, kot je pravilno, v rokah kmetov. Novi odbor ki se je zmeto lotil dela, kajko od poornne naloge, tezave in posebi v korist zavarovalcev, za izboljšanje storitev in tudi za uveljavljanje naših narodnih pravic. Za dosego teh ciljev so potrebni zavest, prizadevanje in poravnost članov sveta in upravnega odbora, kakor tudi sodelovanje in podpora zavarovalcev. Prepričani smo, da bo novo vodstvo kmečke bolniške blagajne, kljub težavam, uspešno opravljalo svoje dolžnosti.

O teh prvih volitvah v kmečko bolniško blagajno se je še precej govorilo in pisalo, kar je popolnoma naravno sprito, njihovega pomena in važnosti. Predvolilna kampanja je bila razglašena, tudi kmetje pa so tudi tokrat pokazali svojo zrelost.

Zdaj go volitve že za nami in bi bilo zelo škodljivo za kmete same ter za uso našo narodno skupnost, če bi se nadaljevala polemika, prepripi in medsebojni spori zaradi izida volitev. Kmetje, ki so volili za listo, ki je na volitvah zmogala, so seveda zadovoljni in jim je bil izid volitev veliko zaželen. Prav to pa jim nalaga moralno dolžnost, da se naprej sodelujejo in pomagajo vodstvu, ki so si ga izbrali in ki upravlja kmečko bolniško blagajno v korist vseh zavarovalcev, tudi tistih, ki niso glasovali za večinsko listo.

Naj ob tej priliki ponovimo, kar je izjavil pred volitvami Alfonz Guštin, predsednik Kmečke zveze in nosilec njene kandidatne liste. Med drugim je dejal: «Moja iskrena želja je, naj bi te volitve ne vnašale razdora med kmeti». Podpredsednik Kmečke zveze Alojz Debelić pa je med drugim dejal: «Te volitve so velika pridobitev. Za to naj bi nas še bolj združile, da bi bili še bolj povezani in da bi bili med dvema kmečkima sindikalnima organizacijama lojalen boj med nasprotniki in ne med sovravniki».

Tak ali drugačen izid volitev ne sme biti seme razdora med našimi kmeti, ki imajo enake probleme in interese, ki jih druzi enaka usoda, ki jim preti ista nevarnost. Zaradi tega odločno zavračamo kakršnokoli podkupovanje spore, žalitve in očitke. Kdor si želi takih preprirov, ni prijatelj naših kmetov.

Primorski dnevnik v Sloveniji

V Sloveniji je Primorski dnevnik vsak dan na prodaj in naslednjih krajih:

Ajdovščina
Ankovo
Bled
Bohinjska Bistrica
Bohinj
Borov
Celje
Divča
Idola
Izola
Jesenice
Kobarid
Komen
Koper
Kanal
Kozina
Križ
Ljubljana
Maribor
Nova Gorica
Piran
Portorož
Postojna
Pivka
Rogaška Slatina
Sežana
Sempeter pri Novi Gorici
Škofije
Tolmin
Zagreb

Blizamo se začetku avgusta in s tem pravi turistični sezoni. Na prehodu iz julija v avgust pride običajno do zamenjave počitniških turistov. Eni odhajajo, drugi prihajajo. Vse beži iz zatohlih utujenih mest v naravo, eni k morju drugi v hribe. Vedno več je teh turistov, ki se mimo naših krajev vozijo v letovišcarska področja Jugoslavije. Včerajšnji dan je bil še posebno intenziven. To so posebno občutili na mejnih prehodih našega področja, skozi katere je šlo nad 150 tisoč turistov.

Ze v zgodnjih jutranjih urah so se pred mejnimi prehodi ustavile avtomobilske kolone, ki so bile kilometre in kilometre dolge in so se po polzevo premikale naprej. Tako stanje je trajalo do pozne noči.

Marsiko iz naših krajev, ki se je morobil namenil na kratek izlet čez mejo, je kratkoročno preusmeril svoje vozilo in se raje vrnil domov. Najhujiši promet je bil na mejnem prehodu na Pesku. Avtomobilska kolona je od tu segala skoraj do Ključa, tako da so morali tudi tisti, ki so nameravali v Bazovico, ostati v vrsti in se sprijazniti z zamudno vožnjo. Podobno je bilo na Fernetičih, kjer se je kolona začela že na Opčinah. Nekoliko hitreje se je promet odvijal samo na Škofjahi, kjer je obmejni prehod širši.

● Trgovine, ki prodajajo vse vrste blaga, razen jestvin, bodo zaprte v ponedeljek, 14. avgusta.

Zupan je s tem odlokom ugodil zahtevi sindikalnih organizacij prodajalcev CGIL, CISL in CGIL-ITL, s katero so se strinjale tudi organizacije trgovcev, z izjemo malih prodajalcev.

Trgovine z jestvinami bodo odprte v ponedeljek, 14. avgusta po običajnem urniku.

● Tržaška občina obvešča, da bo ljudska knjižnica zaprta od 1. do 20. avgusta.

PISMO UREDNIŠTVU

VZNEMLJENJE SESLJANSKIH VERNIKOV

Izvedeli smo, da ima namen goriški nadškof, katerega pristojnost sega tudi do delno na ozemlje tržaške pokrajine, pri bližnjih duhovniških prestavitvah in administrativnih spremembah, preurediti stanje župnij v dezinovsko - nabrežinski dekaniji. To sicer ni novost, saj se je že dolgo govorilo, da bo moral, recimo Sesljan, postati samostojna župnija. Vse do danes je namreč pravno spadal pod mavhinskega župnika. Tako pastoralni spremembi bi se gotovo nihče ne upiral. Tako pa se postavi zelo delikatno vprašanje: kdo bo novi sesljski župnik, ali bo povsem obvladal slovenski jezik in ali bo dovolj občutljiv za celo vrsto problemov slovenskih vernikov.

Pred leti je goriška škofija imenovala za italijanske govoreče vernike posebnega župnika v bližnjem begunskem naselju Upravljeno zato črčkajmo, da bo v novo sesljsko župnijo imenovan slovenski duhovnik. Govorilo se je tudi, da bo prišel na to mesto neki duhovnik iz Slovenije, toda prav v zadnjih dneh so se začele širiti govorice, da bo goriški nadškof imenoval v Sesljan italijanskega duhovnika, ki je nekaj časa živl v begunskem naselju in ki je z zadnjim časom nadomeščal obvolega namihinskega župnega upravitelja. Kljub temu, da je omenjen duhovnik zelo prizadeven in pošten, ne moremo mi mo dejstva, da ne obvlada slovenski ne in da si le s težavo pomaga hrvaščino.

Upravljeno smo zato sesljski verniki zaskrbljeni, kako bo goriška škofija urenila ta primer. V prihodnjih dneh bo naša delegacija šla do goriškega nadškofa in se z njim razgovorila o vsem. Toda istočasno se upravičeno sprašujemo, kakšna stališča zavzemajo slovenski duhovniki v goriški škofiji, ki so prvi poklicani, da svojemu nadrejenemu prav svetujejo in prav poročajo. Če je res, da je bilo nadškofu izročeno posebno poročilo o etničnem stanju v bodoli sesljski župniji in v katerem se stavi javni trditvi, da tu živi večina Italijanov, potem si pomena slovenskih sodelavcev na škofiji res ne znamo razlagati.

V upanju, da bodo odgovorni goriški cerkveni krogi vsi stvar še enkrat slovensko gospodarsko združenje obvešča, da bodo uradi odprti do 2. septembra 1972 samo od 8. do 14. ure.

POBUDI ZA TRŽAŠKO GOSPODARSTVO

Zakonska predloga posl. Belcija za zidani dok in rotacijski sklad

Za gradnjo zidanega doka naj bi dodelili nadaljnjih 10 milijard lir, za rotacijski sklad pa 40 milijard lir

Tržaški poslanec KD Belci je v teh dneh predložil parlamentu dva zakonska osnutka, ki zadevata gospodarski razvoj našega mesta in sicer zakon za nadaljnje financiranje gradnje zidanega doka v tržaškem pristanišču in zakon za povečanje rotacijskega sklada.

S prvim zakonskim predlogom naj bi dodelili za gradnjo doka nadaljnjih 9 milijard 620 milijonov lir in tako povečali vsoto, namenjeno za to gradnjo, na skoro 20 milijard lir. Začetno so namreč namenili 10 milijard lir od takrat pa ta vsota ne zadostuje več za gradnjo. To je priznal pred kratkim tudi nadzorni organ za javna dela. Morda bo to novi prispevek zadostoval za gradnjo doka, seveda če ga bosta odobrila najprej poslanska zbornica in zatem senat. Ovdvno bo od tega, ali bodo začeli z deli v doglednem času, tako da se ne bodo cene ponovno povisale.

Drugi Belcijev zakonski predlog pa predvideva povečanje sredstev rotacijskega sklada za 40 milijard lir. V poročilu k zakonskemu predlogu tržaški poslanec ugotavlja, da je vlada sprejela že leta 1970 predlog za ta povečanje, porazdeljen v petih letih. Zaradi razpusta parlamenta pa zakona niso izglasovali in torej ni postal pravomočen. Rotacijski sklad je zelo pomemben za tržaško in goriško gospodarstvo, predvsem za razvoj in modernizacijo industrijskih objektov. V zadnjih letih pa je postal popolnoma

ZASEDANJE PRISTANIŠKE KOMISIJE JUNIOR CHAMBER

Posredovanje pri višjih oblasteh za rešitev problemov pristanišča

Predlog predstavnika pristaniških sindikatov CGIL Muslina

V petek, 28. julija se je v dvorani tržaške trgovinske zbornice sestala komisija za pristanišče tržaške «Junior Chamber Italiana». Poleg predstavnika trgovinske zbornice dr. R. Caidassija so se zasedanja udeležili številni ekonomski operaterji, pristaniški sindikalisti in direktorji podjetij, ki se bavijo s pristaniščem.

Na začetku zasedanja je dr. G. Ciani podal obracun pretekle dejavnosti komisije in ob tem poudaril, da je bil pripravlen načrt za razširitev uporabe računalnikov v tržaškem pristanišču. Za njim je spregovoril dr. D. Favetto, ki je orizal funkcije in cilje, ki jih zasleduje Junior Chamber ter predlagal, da bi ta organizacija lahko postala vez med raznimi komponentami pristaniškega sektorja.

Na zasedanju komisije je spregovoril tudi sindikalni predstavnik pristanišnikov G. Muslin, ki je izrazil željo, da bi se prizadevanja tržaške komisije kaj kmalu konkretnizirala. V ta namen je predlagal, da bi komisija posredovala pri pristojnih deželnih in državnih organih. Pri tem je omenil avtocesto Videm - Trbiž, ki je življenjske važnosti za tržaško pristanišče, a je niso še sploh začeli graditi, čeprav se je za to zavzela sama deželna uprava. Kaj zadeva načrt CIPE je Muslin izrazil dvom, da bodo zares dodelili vseh osem milijard lir v dveh letih za okrepitev pristaniških objektov, kakor je bilo določeno.

Poleg tega je predstavnik sindikata predlagal, da bi sestavili delegacijo predstavnikov vseh pristaniških sektorjev, ki bi posredovala pri deželnem odobornstvu za prevoze pri orednjih državnih oblasteh za uresničitev vseh načrtov, ki zadevajo tržaško pristanišče.

stanišnikov G. Muslin, ki je izrazil željo, da bi se prizadevanja tržaške komisije kaj kmalu konkretnizirala. V ta namen je predlagal, da bi komisija posredovala pri pristojnih deželnih in državnih organih. Pri tem je omenil avtocesto Videm - Trbiž, ki je življenjske važnosti za tržaško pristanišče, a je niso še sploh začeli graditi, čeprav se je za to zavzela sama deželna uprava. Kaj zadeva načrt CIPE je Muslin izrazil dvom, da bodo zares dodelili vseh osem milijard lir v dveh letih za okrepitev pristaniških objektov, kakor je bilo določeno.

Poleg tega je predstavnik sindikata predlagal, da bi sestavili delegacijo predstavnikov vseh pristaniških sektorjev, ki bi posredovala pri deželnem odobornstvu za prevoze pri orednjih državnih oblasteh za uresničitev vseh načrtov, ki zadevajo tržaško pristanišče.

V Saležu festival komunističnega tiska

Sinoči se je začel v gozdju pri Saležu festival komunističnega tiska, ki ga je organizirala zgoznska sekcija KPI. Danes ob 9. uri bo na sporedu mladinski slikarski ex tempore, medtem ko bo popoldne ob 18. uri kulturni spored festivala z nastopom pevskih zborov «Rocca Gregorica» iz Kopra in «Rocca Svezda» iz Saleža, godbe iz Turjaka in amaterskega odra s Proseka - Kontovale z enodejanko iz partizanskega življenja «Ladajale». Ob 19.30 bo pod predsedstvom Tamara Blažine shod, na katerem bosta govorila dr. Jan Godič in sen. Paolo Sema. Saleški festival se bo zaključil jutri.

Tudi v Miljah se bo nadaljeval festival komunističnega tiska, ki se je pričel sinoči. Jutraj bo turnir v «briškoli», popoldne in zvečer s ples skupinami «Gli altri» in «K-4». Popoldne govoril sen. Paolo Bacicchi. V Podlunjerju pa se nadaljuje festival, ki se je tudi pričel včeraj. Festival, ki je v Ljudskem domu «Zvezda», se bo nadaljeval ob 17. uri, ko bo govorila občinska svetovalka KPI Jelka Kerec. Zvečer bo ples z orkestrom Umberta Pascala.

Opozorilo prefekture avtomobilistom in izletnikom

Lani so v naš deželi 603 gozdni požari uničili 3.963 hektarov površine. Zimbovje pri Ljubljani. Da bi preprečili nepotrebno uničevanje gozdnega bogastva, poskodovanje tal, pomor divjih živali ter znakaženje pokrajine, vas pozivamo da spoštujete naslednja pravila:

1. ne mečite vžgalic ali cigaret nih ogorkov iz avta;
2. če vržete na tla vžgalico ali cigareto, stopite nanje in preprčajte se, da sta ugašeni;
3. ne zanetite ognja v razdalji manj kot 100 m od gozda. Če prizgete ogenj v večji razdalji, preprčajte se, da so tla brez trave in da ni vetra. Preden se oddaljite, pogasite ogenj;
4. če opazite požar, sporočite takoj na tel. št. 113.

Dr. SONJA MASERA
bo odsotna do 20. avgusta.

Včeraj-danes

Eva Papp, inženir Antonio Pečar in uradnica Oriella Bellotto, uradnik Orzoz D'Amato in uradnica Maria Coratella, tehn. uradnik Antonio Cunin in uradnica Elvira Turco, pristaniški delavec Umberto Bearzato in gospodinja Viviana Gualtieri, delavec Edoardo Mosenich in uradnica Giuliana Petronio, mehanik Giuseppe Bogatez in delavka Antonia Jensterle, tehn. uradnik Furio Bressanutti in učiteljica Laura Di Maria, mehanik Stanislao Ravbar in gospodinja Irma Cernuta, tehn. uradnik Emilio Bissi in gospodinja Steffé, cevar Diego Borsari in gospodinja Daniela Bonifacio, avtočist Milan Picigia in delavka Zdenka Loredan, univ. študent Enzo Bertozzi in študentka Marisa Antonia Buzzin, zav. agent Michele Frankfurter in prevajalka Clara Melikovec, uradnik Onorato Gherdoli in uradnica Anna Maria Sardiello, uradnik Roberto Roberti in frizerka Maria Assunta Caputo, uradnik Franco Braico in uradnica Lucia Petroni, elektricist Emilio Cui in bolničarka Graziella Galusci, uradnik Sergio Accorboni in uradnica Analisa Chittaro, upokojenec Luigi Mareschi in snalžka Lidia Facchin, nogometaš Furio Flora in frizerka Mariella Cepar, pravnik dr. Giampaolo Gel in biologinja dr. Cristiana Callegari, mestni stražnik Luciano Turchetti in uradnica Flavia Pecorari, kemik dr. Fabio Zonta in univerz. asistentka dr.

Luisa de Angelis, univerz. študent Bruno Meriglioli in univerz. študentka Elisabetta Vodopivec, delavec Leandro Gherbez in delavka Neva Bonamico, trg. pomočnik Riccardo Babuder in uradnica Ornella Ciuch, zav. agent Renato Gallani in uradnica Pia Nicolini, električar Giorgio Minca in uradnica Andreina Perini, trgovec Ezio Furlan in gospodinja Donatella Duiz, uradnik Franco Trevisan in učiteljica dr. Luisa Tusset, mehanik Mario Coslovich in gospodinja Daniela De Caro, kovač Mario Pangos in frizerka Graziella Giurmani, pomorščak Rino Dimini in uradnica Gianfranca Miani, upokojenec Claudio Toscan in gospodinja Lucia Londero, inž. dr. Sergio Valli in učiteljica Romana Cociani, uradnik Carmelo Ligurio in gospodinja Olga Bric, uradnik Bruno Karis in uradnica Bruna Silla, fin. stražnik Vincenzo di Giannantonio in gospodinja Maria Negro, nosač Oscar Fom in gospodinja Nerina Baviera, industriale Giuseppe Pison in gospodinja Giovanna Panjani, trg. predstavnik Riccardo Bortolotto in delavka Bruna Badi, trg. pomočnik Giuseppe Peschiera in trg. pomočnica Giovanna Kuharic Jurman, univerz. študent Paolo Ivanich in učiteljica dr. Manuela Koch, sprevednik Claudio Pravisani in delavka Stelia Jugovac, pristaniški delavec Marino Vossich in gospodinja Adriana Cecchi, laboratorijski

krat preučili in da bodo potem ukrepani v skladu z željami in zahtevami slovenskih sesljskih vernikov, si želimo, da bi na tem področju vsaj kristjani pokazali lep zgled razumevanja drugega drugemu in pravičnega sožitja obeh narodnosti.

Opomba: pismo je napisano na željo slovenskih vernikov iz Sesljana. Sesljančan

Danes, NEDELJA, 30. julija
KRILAN

Sonce vzhaja ob 5.46 in zatone ob 20.36 — Dolžina dneva 14.50 — Luna vzhaja ob 22.15 in zatone ob 10.31

Jutri, PONEDELJEK, 31. julija
IGNAC

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26, najnižja 19, ob 19. uri 24,8 stopinj, zračni tlak 1012,3, stanovitven, veter 15 km na uro, zahodni-jugozahodni, vlaga 57-odstotna, padavine 0,2 mm, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24 stopinj

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Due 29. julija se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 11 oseb. UMRLO SO: 74-letna Mercedes Mosenich vd. Godina, 84-letni Francesco Devetta, 89-letna Mercedes Boncard vd. Breitenr, 80-letna Perhacev vd. Pernat, 71-letna Elisabetta Tauher vd. Belletti, 61-letni Dusan Djordjevic, 60-letni Lino Codiglia, 65-letni Enrico Ulini, 57-letni Adriano Vatta, 86-letna Emilia Saiz vd. Contini, 90-letna Ildgarda Curedich vd. Misetti.

OKLICI: uradnik Sandi Renko in risarka Klara Prizzon, vodnik fin. straže Pio Caravaglia in gospodinja Bruna Grando, finančni stražnik Umberto Petruzzellis in gospodinja Mirella Fior, uradnik Renzo Sagus in uradnica dr. Marina Dimini, bolničar Bruno Armani in bolničarka Luciana Ragovich, elektrotehničar izvedenec Nicola Natalicio in knjigovodkinja Nadja Briscoe, avtočist Bogdan Bogatec in uradnica Lidia Praseli, pristaniški delavec Francesco Palagi in frizerka Patrizia Tarlao, električar Luigi Furlan in trg. pomočnica Neva Kovacic, natakator Otello Zoffoli in gospodinja Luciana Stefani, optik Aldo Mauro in trg. pomočnica Mirella Giacca, fin. stražnik Giuseppe Roggi in šivilja Boza Gregori, uradnik Renzo Zarabara in uradnica Luciana Vriz, strežnik Aldo Flego in šol. sluga Nora Cok, uradnik Claudio Faggiotti in trg. pomočnica Luciana Dall'Asta, profesor Carlo La Vezza in gospodinja

SEBOFLEX

VEŠ ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL

Trst, Ul. Mazzini 53, Tel. 733-361

Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

BIRME 1972

Presenetljivo velika izbira UR in ZLATNINE — ZLATO 18/7500 — Velika izbira ur SEIKO — Posebni popusti.

Urano in slatarna

LAURENTI
Trst Trieste, Largo Santorio 4

Pred kratkim je izšla nova velika plošča izbranih partizanskih napevov:

PESEM O SVOBODI

Partizanski invalidski pevski zbor in godba milice

Pesem o svobodi
Puntarska
Komandant Stane
Svobodna Slovenija
V borbi krvavi
Topničarska himna
Pesem XIV. divizije
Hej brigade
Na juris
Naša vojska
Domovina naša je svobodna
Hej tovariši
Bohor je vstal
Pesem XV. brigade
Jutri gremo v napad
Pesem o Titu

HELIDON STEREO

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Ul. sv. Frančiška 20
Telefon: 61792

Padec ženice v openski cerkvi

Včeraj so sprejeli na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice 75-letno Giuseppe Perentini vd. Pugliese z Opčin 1075. Ženica je malo po polnočnem preprejla oltar openske cerkve, ko ji je spodrsnilo in je padla na tla. Zaradi verjetnega zloma leve stegnenice se bo morala zdraviti 90 dni.

OSMICA
Včeraj je Albin Zerjul v Prebenu št. 40 odprl osmico, v kateri so bili pristno in izvrstno domačo kapljico.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanika delavnica Samaritani in Mico in prodaja nadomestnih delov v Ul. Rittmeyer 4/a. Kurnarice šole slovenski dijaški dom v Trstu. Informacije pri upravi doma, Ul. Gimnastika 72 — tel. 793-167.

FRIZERSKI SALON išče vajenke. Odlični pogoji. Telefonirati na št. 764-306.

ISČENO TRGOVSKO POMOČNICO ali vajenka z znanjem slovenskega jezika. Radio Trevisan, Ulica S. Nicolai 21.

Vajenica išče delavnica za izdelavo kovinskih vrat in oken Gruden, Ul. Carlo Schmidl 52, Industrijska cona, tel. 820-800.

Vedečevanje iz kart in čitanje iz roke v italijanski — moški izključeni. Garantirana resnost. Telefon 421-474.

tehnika Pasquale Barilla in bolničarka Ambrosina Ciaccia, delavec Ugo Morgera in šivilja Ada Schiozzi, električar Claudio Bassa in uradnica Anna Maria Glavina, mehanik Nevio Rebek in delavka Rosetta Sainé uradnik Riccardo Portuese in uradnica Adriana Zanoni, trg. pomočnik Sergio Tulliani in delavka Nerina Pecchiari, trg. pomočnik Edoardo Grasso in uradnica Gabriella Rossi, bolničar Graziano Bubola in delavka Ezia Bonetti, pomorščak Luciano Gassanji in frizerka Nives Vocchi, uradnik Marino Menin in uradnica Clara Bianchi, elektronski tehnik Salvatore Agresti in učiteljica Rita Vaccari, učitelj Maurizio Zimarelli in uradnica Luciana Stratti, elektricist Livio Dagiat in uradnica Fulvia Indrigo, sofer Mirtillo Battig in gospodinja Zaira Ogrisli, kemik dr. Giovanni Simone in uradnica dr. Liana Ragnetti, delavec Duilio Crisman in gospodinja Carmela Di Domenico, bolničar Carlo Colognatti in delavka Silvana Bulani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolani, Ulica Minerva, Trg V. Glotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo, Ul. Sionici 179 (Skedenj).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Rossetti, Emilio, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

LOTERIJA

BARI	19	10	56	63	89
CAGLIARI	3	78	46	11	59
FIRENCE	6	63	57	73	49
GENOVA	6	28	81	76	74
MILAN	43	51	61	19	31
NEAPOLJ	68	38	61	58	50
PALERMO	41	21	73	57	10
RIM	4	30	60	65	63
TURIN	36	11	30	37	55
BENETKE	73	15	19	27	27

ENALOTTO

1 1 1 X 2 2 1 2 2 X 1
Kvota: 12 točk — 12.278.000; 11 točk — 263.000; 10 točk — 25.400 lir.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 18. uri bo pod taktirko Guida Cergolija ponovitev operete Lombarda in Ranzata «Cin-ci-la». Pod vodstvom režiserja Gina Landija bodo v glavnih vlogah nastopili Miranda Martino (Cin-ci-la), Giorella Pedocini, Sergio Tedesco, Sandro Massimini, Carlo Rizzo, Luigi Palchetti in Orazio Bobbio.

Vstopnice so na razpolago pri glavni blagajni v Pasaži Protti 2, tel. 36-372.

Razstave

V Kraski hiši v Repnu je odprta razstava del prof. Avgusta Cernigoi. Razstavo si lahko ogledate ob nedeljah in prazničnih dnevih.

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità je odprl svojo razstavo tržaški slikar Vittorio Motton, ki je za to priložnost pripravil veliko del. V glavnem bo ta pregled čez njegovo dejavnost zadnjih dveh let.

V gostini «5 portes» organizira Klub Triestina Arte razstavo del tržaškega slikarja Pina Calderula. Razstava bo odprta do konca meseca.

V koprski umetnostni galeriji Loža na Titovem trgu št. 4 je od 19. t. m. razstava del z naslovom «Grafika NOB». Na razstavi je zbranih kakih 50 grafik najbolj znanih jugoslovanskih likovnikov.

Do 2. avgusta bo odprta razstava goriškega slikarja Mocchiutti, ki so jo uredili v prostorih Autonomne letovišarske in turistične ustanove za Devin - Nabrežino v Sesljanu.

V Mestni galeriji Piran je razstava, ki nosi naslov Ars Histriae III. Razstava je odprta vsak dan od 10. ure do 12. ure ter od 17. ure do 20. ure. Na razstavi sodeluje s svojimi deli 23 slikarjev, med katerimi so tudi Zvest Apolonio, Jance Lessassi, Herman Pečarič, Jozef Pohlen in še nekaj drugih domačih slikarjev.

Razstava bo odprta do 24. avgusta. Jutri, 31. tega meseca, bo v tržaški občinski galeriji na Trgu Unità odprl razstavo svojih del slikar Livo Offici. Razstava bo trajala do 8. avgusta.

Izleti

SPDT priredi od 13. do 20. avgusta planinski teden v Zabnicah, od koder bodo organizirani izleti na Viš, Ponce, Ojstermik, Triglav in na druge kraje tve. Prijave pri Nordi Zavadlaj, Ul. Geppa 9.

APZ «Tone Tomšič» iz Ljubljane v Rablju

Slovenska pesem, ki se v vsej svoji močvirski prodirljivosti počasi, a vedno glasneje vira v razne kraje Benške Slovenije in še naprej, tja do Trbiža, se je pred nekaj dnevi razlegla med tiste redke slovenske ljudi ob Ziljici, ki so se ostali na svoji zemlji. Rabljsko prebivalstvo je v turek obiskal Akademski pevski zbor «Tone Tomšič» iz Ljubljane, ki ga vodi Marko Muhič. S tem so ljubljanski študentje, ki se vedno bolj zavedajo svoje kulture, kulturnega poslanstva, vzpostavili nov kulturni stik s tem rudarskim krajem, kjer so slovenske prireditve redki dogodki, zato pa tem bolj čuten in zaželeni. To je iz zvenelo iz samega sprejema, ki ga je ljubljanski akademski zbor doživel v teh krajih, ter iz glasnega odobravanja, ki mu ni bilo kraja.

Občinstvo, ki je domala napolnilo dvorano, je pred začetkom koncerta pozdravilo v slovenski in italijanski klavirski klavira, ki je poudarilo, da mora biti takšen kulturni dogodek ne samo prijeten užitek, temveč predvsem priznanje in spodbuda za mirno sožitje prihodnikov dveh narodnosti, ki skupaj živijo in delajo v rudniku.

Koncertni program je obsegal številne narodne pesmi jugoslovanskih narodov, slovensko umetno zborovsko petje ter nekaj skladb iz evropske renesanse. Občinstvo pa se ni zadovoljilo samo s tem, namena tako obsevnim programom. Želja, da bi se odlični akademski zbor čim dlje zadržal med njimi in jim še v še posredoval tisti čar zborovskega petja in lepe slovenske pesmi, je bila tako silna, da je moral ljubljanski zbor poseči še globlje v svoj repertoar in jim zapeti še nekaj koroških narodnih.

Vsem ljubljanskim študentom in navdušenim rabljskim rudarjem, je ostal po tem koncertu prijeten spomin, predvsem pa vzajemna želja, da bi se spet srečali, da bi si spet posredovali vse tiste občutke, ki jih je dojemal sicer vsakdo po svoje, a v bistvu pomenijo isto — željo po mirnem sožitju in medsebojnem spoštovanju.

● V turek, 1. avgusta, se bo ob 21. uri sestala na sedežu v Ul. Ronchetto 77 rajonska konzulata za šteden in Carolo.

● «Camp Agricole Internationals», mednarodna organizacija, ki skrbi za spoznavanje mladine raznih narodnosti, organizira tudi letos edinstveno taborišče v francoskih pokrajinah, kjer bo mladina sodelovala pri trgatvah.

Trgatev, ki se bo pričela med 17. in 27. septembrom in bo trajala od dva do tri tedne, se lahko udeležijo tisti, ki so izpolnili sedemnajsto leto starosti. Mladina, ki se bo udeležila trgatev, bo imela v taborišču brezplačno hrano in prenočišče. Poleg tega bodo udeleženci dobili še 28 frankov dnevno. Vpisovanje za taborjenje se začne 31. avgusta. Kdor bi se želel vpisati, mora poslati prošnjo na naslednji naslov: Camp Agricole International (CAD), B. P. 42, 35 A rue Crillon, 13352 Marseille Cedex 4, Francija.

Dominik Sedmak iz Križa praznuje danes 70. letnico rojstva. Sorodniki in prijatelji mu čestitajo ob žitljenjskem jubileju in kličejo na vsa mnoga leta.

Čestitkam se pridružujeta uprava in uredništvo Primorskega dnevnika.

Nameste cvetja na grob Lukežičevega očeta daruje Jože Cesar 2000 lir za SZ «Bors».

Nameste cvetja na grob Iztoka Sošica daruje Justina Malalan 3000 lir za PD «Tabor».

V spomin Matije Starca - Tita daruje Savica in Ottavio Verginella (Križ št. 294) 10.000 lir za SD «Kontovela».

V počastitev spomina Amalije Pamir roj. Bukovec daruje D. C. 2000 lir za Dijaško matico.

Nameste cvetja na grob prerano umrlega Iztoka Sošica daruje Pepi Pertot z družino 2500 lir za šolski spomenik NOB v Cerkljem.

Milan Komar od Dornja daruje 1000 lir za PD «Slavec» in 1000 lir za godbo na pihala iz Ricmanj.

Nameste cvetja na grob Ene Kerže daruje Dely Rutar 5000 lir za Glasbeno matico.

Nameste cvetja na grob Franca Pahorja daruje Justina (Trebeš št. 182) 2000 lir za Dijaško matico.

Mario Furlan daruje 2000 lir za SD «Polet».

Časi odhodov in prihodov so izraženi v LEGALNI URI

INFORMACIJE IN REZERVACIJE PRI VSEH POTOVALNIH AGENCIJAH
ORGANIZACIJA: Agencija M. F. Martinoli Succ. S.p.A.
Ul. Cicerone 11
Telefon: 69 229 - 69 382
TRST

CIRIL ZUPANC: Gradišče in Oševljek v NOB

Nedavno mi je prišla v roke brošura «Gradišče in Oševljek v NOB». Četudi sta ti dve vasi v spodnji Vipavski dolini precej oddaljeni sem se lotil branja iz izredno zanimivem in ko sem knjizico odložil, sem z zadostnim ugotovil: «Vendar enkrat nekaj dobrega, nekaj kar ustreza namenu, da se ohranijo v pozne rodove zapisani vsi dogodki iz tiste dobe naše zgodovine, ko si je začel naš narod pisati sam svojo usodo».

Tudi pri nas je izšlo ob priliki odkrivanja spomenikov padlim v NOB nekaj brošur, a žal moram ugotoviti, da so te brošure daleč od tega, kar bi te izdale morale biti. V njih so skrbno zbrani osebni podatki o žrtvah, ki so padle v borbah ali so jih uničila nacistična taborišča; tudi s slikami so opremljeni ti kratki zapisi, a delež borbe in upora, katerega nosilci so bile te žrtve in njihovi preživeli rojaki — soborci je preskromno opisan, če ni v nekaterih primerih kar opuščen. Veliko število žrtve, katerih imena so vklesana na spomenikih zares daje slutiti, da je bil naš odpor proti nacifazizmu množičen, a vendar je dolžnost generacije, ki je bila nosilec naše borbe, da preda bodočim rodovom skrbno zbrano in dokumentirano zgodovino natisnjeno v knjigi. Spomini namreč bledijo, ustna izročila mlajši generaciji se izmaličijo in gredo v pozabo, celo v marmorn vklesana imena izpere dež in še tako lep in močan spomenik ne bo našim vnukom in pravnukom mnogo pomenil, če ne bodo poznali deleža v borbi in žrtvi, ki ga je doprinesel njegov prednik in veliki osvobodilni vojni. V sleherni naši hiši bi morali čuvati iz roda v rod krajevno zgodovino narodnosvobodilne borbe, ki bi imela predvsem nalogo, da pokaže kako je bila ta borba množična, kako je pritegnila v aktivno zgodovinsko dogajanje večino naših ljudi. Na osnovi sinteze takih krajevnih monogra-

fij bo utegnil nekoč zgodovinar dokazati, da je bilo v letih 1941-1945 zavestni tvorec zgodovine ljudstvo samo.

Takemu namenu bi služilo tudi delo Cirila Zupanca, ki je napisal o majhnih vaseh Gradišče in Oševljek, ki stajeta skupaj le pol tisoča prebivalcev (1. aprila 1971 sta obe vasi imeli 547 ljudi) kar 64 strani obsegaajo knjižico. Sicer je avtor zajel v prostoru in času precej širok okvir. Na prvih straneh nam predstavi lego kraja in zgodovinski nastanek vasi. Nato piše o znamenitem goriskem slikarju, Josipu Tomincu, ki je živel zadnja leta na Gradišču, kjer je umrl in je ostal pokopan. Zupanc nam nato predstavi Andreja Znidarskega (1835-1913), ki je bil rojen na Gradišču, a je služboval v drugih krajih, na zadnje v Brdih, kjer je ustanovil tudi politično in prosvetno društvo «Slovenski Jez» (predlamsko so mu v Brdih odkrili spomniško ploščo). Z Gradiščem je povezano tu-

vključen v aktivnost, saj so bili povezani ali kot člani, Zveze slovenske mladine (ZSM) ali Antifasistične fronte žena (AFZ). Množično aktivno sodelovanje v boju je seveda terjalo tudi veliko žrtev. Med samim, z omenjenim zborovanjem 19. septembra 1943, je padlo na vas več sovražnih granat in ubilo vaščana; v zadnjih dneh borb na goriški fronti (24. - 26. IX.) pa sta Gradišče in Oševljek, ki sta bila neposredno v zaledju fronte izgubila kar 11 ljudi.

Po kapitulaciji Italije so se po vodoru Nemcev sovražne postojanke zgostile okrog Gradišča in končno je bila spomladi 1945 postavljena tudi na Gradišču četniška postojanka s 130 četniki. Iz vasi so izgnili v noči 30. aprila.

Ta dan dokončne osvoboditve so vaščani Gradišča in Oševljeka čakali s polno zavestjo, da jim svoboda ni bila darovana. Obe vasi sta zdaj skupno 127 borcev; od teh 14 deklet. Zapore in taborišča

Prejeli smo

Pred kratkim sta skupno izšli 4. in 5. številka mesečnika Dan, ki ga izdaja Založništvo tržaškega tiska. Revija glasilo tokrat zanimiv članek Ivana Fischera o onesnaganju morja, ki je bilo vzrok županovega odloka o prepovedi kopanja. Stojan Spetič se spet oglašuje z zanimivim člankom o ustaških poteh skozi naše mesto. O znamenitem procesu proti vojnomu zločincu Lerchu piše Albin Bubič, članek o majskih volitvah je prispeval Bogo Samsa, o našem gospodarstvu pa piše Odo Kalan. Poleg tega obsega ta številka revije tudi zanimive reportaže: o nabrežinskih kamnosekih, ki jo je pripravil in napisal Vojmir Tavčar, o ljubljanskem, kliničnem centru, ki jo je napisala Metka Smeč, o dolinski majnici, ki jo je prispeval Mario Magajna ter o nedavnem obisku škotske Academy Aldrie na Proseku. Revijo dopolnjuje še vrsta drugih manjših člankov, kritik in ocen, ki so jih prispevali razni sodelavci.

Izšla je tudi tretja številka Emigranta, glasila Društva slovenskih izseljencev iz Benške Slovenije in njihovih družin. Uvodnik glasila obsega tokrat zakonski osmetek socialističnega poslanca Lorisa Fortne za pravno zaščito pravic slovenske etnične skupine v Italiji. Poleg tega prinaša glasilo tudi članek Narče Kriščak o ustanovitvi društva slovenskih izseljencev iz Benške Slovenije v Milano.

FESTIVAL LJUBLJANA
KRIŽANKE '72
XX. JUBILEJNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE
V. BALETNI BIENALE

POLETNO GLEDALIŠČE
KRIŽANKE
3. avgusta ob 20.30
KATHAKALI
indijsko plesno gledališče, Indija
Vstopnice so v prodaji vsak dan od 10. do 12. in od 17. ure dalje v Križankah. Rezervacije po telefonu: 21-768. Vljudno vabljeni!

SPLOŠNA PLOVBA
piran-jugoslavija
Zupančičeva 24
66300 Piran, pp 1
Telefon (065) 73-881 (10 linij)
Telegram: Plovba Piran

Mednarodni pomorski prevozi s modernimi ladmi nosilnosti 8.000 - 19.000 ton
- LINIJA OKOLI SVETA
- LINIJA JADRAN ZAHOD NA AFRIKA - JADRAN
- PROSTA PLOVBA
- PUTNIŠKA SLUŽBA
- SIMEX Ljubljana - samostojna enota za izvoz-izvoz, groistično trgovino in zastopanje tujih firm

Za vse informacije se prosimo, obrnite na upravo podjetja v Piranu ali na naša predstavništva v Jugoslaviji: in v tuzemstvu.

● Zaradi ureditve plinske napeljave bo Ul. Sara Davis tri dni zaprta za promet.

PO RAZSTAVI DOMAČIH VIN V NABREŽINI

Razdelili so nagrade in diplome vinogradnikom nabrežinske občine

Deželne oblasti morajo bolj prisluhniti potrebam in zahtevam kraških kmetov

V petek zvečer je bilo na dvorišču Grudnovce gostilne v Šempolaju razdeljevanje nagrad in diplom vinogradnikom iz devinske - nabrežinske občine, ki so s svojim vinom pridelkom sodelovali na letošnji občinski razstavi domačih vin v Nabrežini. Poleg vinogradnikov so se svečanosti udeležili župan, odborniki in predstavniki svetovalskih skupin, zastopnik prefekture, deželni svetovalec dr. Drago Štoka, tržaški občinski odbornik dr. Rafko Dolhar, direktor kmetijskega nadzornišva dr. Bucco, predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin, predsednik kmetijske zadruge Alojz Markovič in drugi povabljeni gostje.

Prvo nagrado (pokal seslanske turistične ustanove in zlata kolajna kmetijskega nadzornišva) za belo vino je prejel Mirko Košuta - Križ 19, drugo (pokal Kmečke zveze in zlata kolajna pokrajinske turistične ustanove) Mirko Radović - Nabrežina 67, tretjo (plaketa bara Eden - Šesljan in zlata kolajna tržaške pokrajine) Josip Pahor - Cerovlje 16.

Po nagrado (pokal pekarnice Legiša - Šesljan in zlata kolajna predstava deželnega sveta) je prejel Stanko Žužek - Machinje 35, drugo (pokal restavracije «Castelregio» in zlata kolajna Tržaške hranilnice) Danilo Lupinc - Praprotni 11, tretjo nagrado (plaketa restavracije «Dama Bianca» - Devin in srebrna kolajna tržaške pokrajine) pa August Caharija - Nabrežina 62.

Vinogradnikom so izročili, kot je dolžil žreb, razna darila in bone za nakup blaga, ki so jih prispevali Kmetijska zadruga v Trstu, Coca-Cola, organizacija Coldiretti - Zveza neposrednih obdelovalcev, bar Sinigoi - Segto, Izidor Terčon, Drago Kukanja, Innocente Giurich, Stanislav Pupis, Mirko Franceschini, Renato Jazbec, Ivan Pahor, Rado Span, Aldo Sedmak.

Vinogradnike in goste je najprej pozdravil predsednik odbora za vinsko razstavo, podžupan Colombar, ki je pripomnil, da je izbira kraja za nagrajevanje priznanje Krašu in njegovim naravnim lepotam. Pohvalil je vinogradnike ter jih pozval, naj še naprej skrbijo za izboljšanje kakovosti vina. Omenil je še, da je na letošnji občinski vinski razstavi sodelovalo 19 vinogradnikov, da je bilo 14 vrst belega in 10 vrst črnega vina in da so na razstavi prodali 55 hl vina. Zahvalil se je vsem sodelavcem in ustanovam ter podjetjem, ki so dali svoje prispevke.

Za njim je spregovoril župan dr. Drago Legiša, ki je v imenu občinske uprave pozdravil goste in vinogradnike ter se jim zahvalil za sodelovanje na letošnji vinski razstavi. Omenil je, da so najboljša nagrade letos romale iz Nabrežine v druge vasi, kar dokazuje

je, da se izboljšuje kakovost vin tudi v drugih krajih občine. Izrekel je priznanje nagrajencem in vsem kraškim kmetom ter poudaril, da je dolžnost družbe, da jim pomaga, ker delajo v težavnih pogojih. Pozval je pristojne oblasti, zlasti deželne organe, naj bolj prisluhnejo potrebam in upravičenim zahtevam naših kmetov, ki so se bolj prizadevali zaradi razlastitev in «zasedsi» zemljišč za terciarne dejavnosti.

Ob dobrem prigrizku in domači kapljici so se potem vinogradniki ter povabljeni gostje zadržali v pogovoru o stvareh, ki najbolj zanimajo našega kraškega kmeta.

Danes, 30. t. m.
ob 17. uri
v Ljesah pri Hlodiču

II. festival
izvirnih
beneških pesmi

Prيرهja
kulturno društvo «Rečanj»
iz Ljes

Udeležite se! Vljudno vabljeni!

BRKATI SOM V «MLAKI»

Pred letom smo pisali o podvigu malega kontovskega ribiča, ki je v vaski «Mlaki» ulovil nad pol kilogram težkega krapa. V teh dneh se je pripetilo nekaj podobnega: trinajstletni Drago Gec s Kontovela je s pomočjo prijatelja povlekel iz «Mlake» nič manj kot brkatega soma.

Malega Draga smo obiskali na domu, kjer hrani svoj plen v malem akvariju skupaj s številnimi drugimi rdečimi ribicami. Brkati som je grda, črna riba, ki ima ob čeljustih izredno dolge brke. Živi v pretežno mirnih vodah, njegovo meso pa je zelo cenjeno in okusno. Mladi ribič nam je povedal, da je soma potegnil na suho s pomočjo

prijatelja, tak je bil namreč odpor, ki mu ga je nudila žival. Do dal je še, da že dal časa ribari v kalu, kar pričajo tudi druge ribe v ribniku, še nikoli pa mu ni uspelo, da bi na trnek ujel take «pošasti».

Tudi v tem primeru se pojavlja vprašanje, od kod je riba prišla v «Mlako». Lani smo ugotovili, da je krapa vrgele v kal domačin. Bo vljalo isto tudi za brkatega soma?

di dobrih dvajset let življenja. Simona Gregorčiča, pa je temu prišlo merno avtor posvetil nekaj vrstic tudi «goriskemu slavku». Toliko bolj, ker je Gregorčič z ustanovitvijo Pevskega in bralnega društva zaoral prvo brazdo prosvetnega dela v vasi.

Da je Gregorčičevo delo šlo v klasje, kažejo podatki v razgibanem političnem in kulturnem življenju v vasi do leta 1918: pevski zbor, dramski krožek, planinska skupina Pevskega in bralnega društva, ter aktivnost sokolskega društva, so označevala prvo dobo. Toda nastopila je črna doba fašizma: društva so bila razpuščena in 30. septembra 1927 je postajalecnik v Voljji Dragi do smrti pobil Josija Kerševana, bivšega predsednika Pevskega in bralnega društva, ko se je s kolesom vračal iz Gorice.

Od 19. strani naprej je pa izčrpana vsebina posvečena dobi NOB. Razumljivo, da so že pred izbruhom vojne tudi v tem delu Vipavske doline imeli razvito ilegalno delovanje in tako ni prav nič čudno, da je že jeseni 1941 bil iz trojke TIGR ustanovljen prvi krajevni odbor Osvobodilne fronte. Organizirano delo se je takoj razmahnilo. Na Gradišču so prav tako v jeseni ustanovili celico KČ in že do oktobra ali novembra 1941 so uvedli prestojni davek OF. Posamezne družine so plačevale po 5 lir mesečno, število plačujočih družin se je sčasoma vedno bolj množilo.

Avtor povsem pravilno vključuje vaska dogajanja v širši okvir dogodkov v okolici, opisuje podporo Prvi kraški mladinski sabotažni skupini, ki se je že v prvi polovici 1942 pojavila pod vodstvom Antona Šibelje - Stjenka in taborila v gozdiču nad Trstjem in Oševljekom. Do prvih aretacij domačinov (med temi tudi kakega člana OF) je prišlo v decembru 1942.

Situacija je nato hitro dozorevala in že 13. februarja 1943 je odšlo kar 36 fantov in deklet z Gradišča in iz Oševljeka v Kraško cesto. Takoj po kapitulaciji Italije je bilo že 19. septembra na Gradišču javno volilno zborovanje, nakar so se isti dan izvolili prvi enajstčlanski krajevni narodno - osvobodilni odbor, ki je sedaj predstavljal pravo ljudsko oblast z vsemi referati upravnega značaja.

Pomembno delo so Gradiščani opravljali tudi pri prevežanju blaga za partizansko vojsko v hribih, saj je oskrbovalna pot vodila od Renč prav preko Gradišča in Oševljeka na Vitkovec. V obeh vaseh je bila za te prevoze mobilizirana vsa vprezna živina. Na Gradišču je delovala tudi posebna Gospodarska komisija, ki je skrbela za prehrano prebivalstva in partizanov, dokler ni te dolžnosti prevzel KNOO. Delovala je tudi etapna kuhinja za partizane in arhiviste, ki jih je pot vodila skozi vas. Tudi manjša obvezovalništva so imeli v vasi.

Vse to pa so prebivalci obeh vasi zmogli, ker so bili domala vsi

je okusilo 21 moških in 10 žensk. Krvni davek obeh vasi je bil silno visok in dosegal 10 odst. prebivalstva. Brez omihi, ki so umrli po osvoboditvi za posledicami vojne, sta Gradišče in Oševljek žrtvovala 51 življenj.

V letu, ko se je Simon Gregorčič priselil na Gradišče, je izšel prvi zvezek njegovih poezij, ki ga je narod imenoval «zlata knjiga». Prav gotovo so na Gradišču in v Oševljeku še danes cenjene Gregorčičeve pesmi in njegove zlata knjige. Prav gotovo pa je v teh še v večji meri cenjena župančeva knjiga, ki jo domačini lahko upravičeno imenujejo krapava knjiga, saj je napisana z njihovo lastno krvjo. Skrbno čuvana v vsaki hiši, naj prenaša iz roda v rod visoko za vest zvestobe do svojih domovine in do samega sebr.

D-go Pahor
● Zaradi ureditve plinske napeljave bo Ul. Sara Davis tri dni zaprta za promet.

NATURA VIVA
TRST, VIALE XX SETTEMBRE, 31

Sedaj,
edini v Treh Benečijah,
uvažamo neposredno
iz dežel izvora
na tisoče tropskih rib in rastlin.
Cene
so hile znižane od 30 do 60 %

CASINO
PORTOROŽ
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
BLACK JACK
v novih prostorih
GRAND HOTELA METROPOL

Radio Vizija

NEDELJA, 30. JULIJA

PONEDELJEK, 31. JULIJA

FRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Liszt: Sonata za klavir; 11.15 Salgari - Krasovec; 12.00 Naborna oddaja; 13.30 Glasba po željah; 14.45 E. Veszi: «Statistika» - radijska drama; 16.00 Popolninski spored; 18.20 Baletna glasba; 20.00 Sport; 20.45 Priloga in slovenske vize; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba; 22.35 Zabavna glasba.

FRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Orkestri; 10.30 Tržaški motivi; 12.05 Ploščice.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 17.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutrarnja glasba; 10.00 Orkester Halletz; 10.15 Z nami je...; 11.00 Uspeli motivi; 11.15 Ariston; 11.45 Nove ploščice; 12.00 Pogovo s poslušalci; 12.05 Glasba po željah; 12.30 Zunanje - politični pregled; 12.40 Dogodki in odmevi; 14.15 «The Callaghan New Band»; 14.30 Glasovi in zvoki; 15.00 Popevke; 15.30 Z nami je...; 16.00 Ploščice sledi ploščice; 16.20 Fumorama; 16.40 Pisana glasba; 17.00 Deželni program; 18.00 Zbora iz Isole in Postojne; 18.35 Glasba po željah; 19.30 Primorski dnevnik; 19.45 Nedeljski cocktail; 21.00 Večerna glasba; 21.40 Theodorova in njegove pesmi; 22.00 Sportna nedelja; 22.15 Operetna glasba;

NACIONALNI PROGRAM
8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutrarnja glasba; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Naborna oddaja; 10.15 Nedeljske pesmi; 11.10 «Obrekljiva»; 13.15 Program z Buzancem; 14.00 Pesmi pod senčnikom; 16.00 Glasbeni variete z Ginom Brammerjem; 16.50 Popolne z Minno; 20.25 F. Marica: «L'agnello»;

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Ploščice za poletje; 9.30 Veliki variete z Johnnyjem Dorelljem; 11.00 Mike v nedeljo; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 Alto gradimento; 14.30 Ploščice za poletje; 15.00 Preskušajo se dileti; 15.40 Po svetih nookrog; 17.30 Glasba in sport; 18.35 Glasba po željah; 20.10 Povratni vojni listek; 20.50 Opera glasba; 21.00 Pionirji vesolja: K. Cjokovski;

III. PROGRAM

9.45 Sličice iz Francije; 10.00 Koncert za začetek; 11.15 Orglar Jean Guillon; 11.50 Folk glasba; 12.10 Dallapiccola: Sonatina; 12.20 Tartinijeve sonate; 12.45 Schumannove skladbe; 1.55 Adamova komična opera: «Si j'étais roi»; 16.40 Sopranistka Margaret Baker; 18.00 Literarna oddaja; 18.30 Jazz; 19.15 Koncert; 20.30 Mozartova opera: «Così fan tutte»;

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 14.00, 20.30 Poročila; 9.05 Veseli tobogan; 10.05 Koncert iz naših krajev; 11.05 Se pomnite tovariši...; 11.25 Pesmi borbe in dela; 11.45 Naši pesniški glasovi; 12.00 Turistični napotki; 14.30 Nedeljska reportaža; 14.50 Z domačimi ansambli; 15.05 Veliki zabavni orkestri; 15.30 Humoreska tega tedna; 17. Kržišnik: Romanca iz naših dni; 18.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 17.00 Radijska igra - J. Makar: Kako je Trebusnik hodil na Triglav; 17.35 Melodije; 18.05 Sportna popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 «V nedeljo zvečer»; 22.20 Godala; 00.05 H. Böll: Nekaj se bo zgodilo; 00.15 Kvartet Wes Montgomery - Mahalia Jackson.

ITAL TELEVISION

11.00 Maša; 12.30 Kmetijska oddaja; 18.15 Program za mladino; 19.00 «La partita»; 19.50 Sportni dnevniki in kronike šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Cesarano: «Con rabbia e con dolore» (III. nad.); 22.15 Sportna nedelja;

II. KANAL

18.30 Prenos športnih dogodkov; 21.00 Dnevnik; 21.15 Glasbeni program z Fredom Buongustom; 22.10 Balet «Labodje jezero», izvajal balet moskovskega gledališča Bolšoj.

JUG. TELEVIIZIJA OD 30. JULIJA DO 5. AVGUSTA 1972
NEDELJA, 30. julija
10.45 Po domače z ansambлом J. Jeršinovca in Planšari; 11.12 Kmetijska oddaja; 12.05 Otroška matineja: Sebastijan in Mary Morgane; 12.55 Mesteca Peyton; 17.55 Igre brez meja. posnetek; 19.20 Osrednji večer - film; 21.00 v 22.55 TV dnevnik; 21.30 Ko ni sem bil več volja, nadaljevanje; 22.00 Za kulisami festivala «Split 72»; 22.25 Sportni pregled.

KOPRSKA BARVNA TV
20.45 Predniki; 21.15 Na poti k zvezdam; 21.35 High Chaparral.
PONEDELJEK, 31. julija
19.15 Obzoriki; 19.30 Kremenčički - film; 20.00 Mladi za mlade; 20.45 Kratke filme; 21.00, 23.40 TV dnevnik; 21.35 F. N. Raug: Izobčeneč TV drama; 23.00 Kulturne diagonale; 23.45 Šahovski komentar.

KOPRSKA BARVNA TV
21.00 Otroški kotiček: Mr. Pipper; 21.15 Poročila; 21.30 Glasbeni oddaja - Ansambel Casade; 22.00 Kmetija «Pri zelenih pašnikih» - film; 22.30 Boj za obstanek.

TOREK, 1. avgusta
17.30 Test z glasbo; 17.40 Mednarodno kajakaško tekmovalstvo; posnetek; 19.15 Obzoriki; 19.30 M. Jezernik: Medvedov godnjavček, 4. del; 19.50 Gostje sloven-

FRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutrarnja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Program za mladino; 16.15 Umetnost in prireditve; 18.50 Beethovnova simf. št. 6; 19.20 Jazz; 20.00 Sportna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi: Morje v slov. literaturi;

FRST

12.10 Ploščice; 14.45 Tretja stran; 15.10 Dokumenti domače folklorne; 16.10 Verdijeva «Traviata».

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutrarnja glasba; 10.00 Ansambel Ralph Dokin; 10.15 Z nami je...; 10.35 Ansambel Anelidi; 11.00 Uspeli motivi; 11.45 Ploščice; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Tops pops; 14.00 Sportni ponedeljek; 14.10 Počitek ob glasbi; 15.30 Z nami je...; 15.45 Long play club; 16.20 Fumorama; 16.40 Glasba po željah; 17.00 Deželni program; 18.00 Zabavna glasba; 18.40 Melodije; 19.00 Sportni pregled; 18.10 Jug. pesmi in plesi; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Basist Miroslav Cangalović; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Donizettijev «Don Pasquale»; 23.00 Priljubljeno jim skupaj; 23.15 Veliki interpreti.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutrarnja glasba; 8.30 Jutrarnje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 12.10 Ploščice za poletje; 13.15 Hit parade; 14.00 Ital. popevke; 16.20 Poletni spored za mladino; 18.20 Kako in zakaj? 18.55 Flavist Severino Gazzelloni; 20.00 Glasbena prireditve v Capodimonte; 21.50 Ploščice; 22.20 Povratni vojni listek z Ornello Vanoni.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojeta Toni Remis in Delia; 8.40 Melodrama; 9.30 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Ploščice za poletje; 10.30 Poletni program; 12.40 Alto gradimento; 13.50 Zakaj in kako?; 14.00 Ploščice; 14.00 Glasbeno govorno spored; 16.00 Pisana glasba; 18.30 Ploščice; 19.00 Program s Claudio Villo; 20.10 Povratni vojni listek z Ornello Vanoni; 22.40 Radijska priredba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek: Chopin in Schumann; 11.00 Smetanovi poemi; 11.25 Telemannov Kvartet št. 5; 12.10 Bachove skladbe; 12.20 Resna - glasba s ploščice; 14.00 Straussove skladbe; 14.30 Star in novi interpreti; 15.30 Janáčkova kantata «Amarus»; 16.25 Čajkovski: Koncert št. 2; 18.00 Carlo de Incontera: For four; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 20.00 Paisiellova glasbena komedija «Dvoboj»; 21.30 Persen: «Le diavolerie».

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pisan svet pravljic; 10.20 M. Vodopivec: «Godna vila»; 10.40 Orkester Metropoli; 11.20 Pri vas doma; 12.00 Turistični napotki; 13.10 Weber: Koncert za fagot in orkester; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Tuje pihalne godbe; 14.30 Priporočila vam...; 15.10 Ljudske pesmi; Nemčija; 15.30 Naši poslušalci čestitajo; 16.40 Melodije; 17.00 «Vrtljaki»; 17.40 Orkester Madžarske RTV; 18.10 Podeljivo glasbeno popoldne; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Popevke in pesniški ritmi; 19.45 Kulturni globus; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Ansambel B. Franka; 21.00 Stereofonski operni koncert; 22.30 Tipke in godala; 23.15 Za ljubitelje jazz; 00.05 Literarni nočturno; 00.15 Zaplešite z nami.

ITAL TELEVIIZIJA

18.15 Program za mladino; 18.45 Slike iz sveta; 19.15 Poly v Benetkah; 19.45 Sportni dnevnik in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film: «L'orgoglio degli Ambersoni»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Industrija in sindikalne organizacije; 22.15 Svetovno kolearsko prvenstvo - prenos iz Marsella.

18.15 Program za mladino; 18.45 Slike iz sveta; 19.15 Poly v Benetkah; 19.45 Sportni dnevnik in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film: «L'orgoglio degli Ambersoni»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Industrija in sindikalne organizacije; 22.15 Svetovno kolearsko prvenstvo - prenos iz Marsella.

Veliko ustanov in vaščanov podpisalo peticijo za reformo vojaških služnosti

Na zborovanju v Doberdolu so govorili župan Jarc ter člana združenja za krajevno avtonomije Dellago in Zorzenon - Berzanti obljubil, da bo sklical konferenco o služnostih

Pobuda doberdolske občinske uprave za rešitev problema vojaških služnosti ima velik uspeh in je dosegla že svoje prve rezultate. Deželni svet je namreč že sedaj pokazal razumevanje s tem, da bi najavil deželno konferenco, kjer bi razpravljali o reformi vojaških služnosti, ki povzročajo toliko škodo marsikateri občini, in prvi vrsti pa doberdolski. Predsednik deželne odbora Berzanti je pred nedavnimi sprejel predstavnik enotnega odnosa za odpravo služnosti, katerega predseduje sam doberdolski župan Andrej Jarc ter je obljubil, da bo konferenco sklical že letos.

Enotni odbor je pripravil tudi posebno peticijo, ki jo bodo poslali predsedniku deželne sveta Ribeziju, v kateri so točno navedene zahteve prebivalcev občin, ki so podvržene vojaškim služnostim. Za podporo in čim boljši uspeh peticije, je seveda potrebno sodelovanje najširših krogov. Veliko število občin, tovarniških svetov, predstavnikov političnih strank, javnih ustanov in zasebnikov je ob sedaj izrazilo svoje odobravanje za to akcijo in pristopilo k njej. Odobravanje in podpora akciji se odraža predvsem v podpisovanju peticije, ki jo bodo poslali deželnemu svetu.

V ta namen je bilo v četrtek zvečer v Doberdolu javno zborovanje, katerega se je udeležilo veliko domačinov. Doberdolski župan ter člana združenja za krajevno avtonomije in predstavnika PSI oziroma KPI Giorgio Dellago in Spartaco Zorzenon so prisotnim orisali dosežene dosežke, vsebino peticije in bodoče akcije.

«Mi se ne bomo ustavili», je dejal doberdolski župan, «dokler ne bomo dosegli naših ciljev. Krivica no je, da plačujemo davek vojaškim služnostim samo nekateri ljudje in med temi se posebno naši kraški kmetje. Zato moramo vsi vaščani enotno in odločno nastopiti v tej akciji, da bomo končno le dosegli potrebno reformo vojaških služnosti».

Dellago je v svojem govoru orisal predvsem nesmiselnost italijanske vojaške obrambe, ki se oprira na se starih metod brez vsake vrednosti in učinkovitosti v primeru vojne. Dejal je tudi, da imamo v Italiji nad tisoč generalov, medtem ko jih v ostalih državah imajo le po trideset do petdeset. To nas stane ogromni milijardi, ki jih moramo plačevati mi sami».

«Z enotnim nastopom in podporo široke baze» je nadaljeval Dellago, «smo sedaj že nekaj dosegli. Skladič deželno konferenco, vendar moramo paziti, da bi se skledna ne izpridila v brezsmiselno govorje in bi ne upoštevala želje in volje prizadetih prebivalstva. Mi moramo vztrajati, da bo dežela predložila parlamentu posebni zakon za reformo vojaških služnosti in samo z vsestransko podporo bo

možna ta reforma».

Prireditelji so prepričani, da bo tudi letošnja prireditev prabila ne le veliko tekmovalcev, marveč tudi vzbudila zanimanje med domačim prebivalstvom. Odhod bo, kot

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

NA POBUDO DOBERDOLSKO OBČINSKE UPRAVE

V PRIREDBI DRUŠTVA «O. ŽUPANČIČ»

Danes z glavnega trga v Štandrežu start udeležencev ocenjevalne vožnje

Nagrajevanje zvečer na nogometnem igrišču - Nadaljuje se vsak večer poletni praznik «Juventine»

V Štandrežu in v Gorici vlada veliko zanimanje za avtomobilski rally, kljub temu, da so letošnji tekmovalni pogoji strožji kot lani in predlanskim. Sodelovalno bo precej tekmovalcev, vendar obstaja možnost, da se zamudniki vpišejo tudi danes jutraj pred odhodom prvega avtomobila, ki bo s trga v Štandrežu startal točno ob 8.30. Avtomobilski bodo sledili v enominutnih presledkih.

V društvu «Oton Župančič», ki prireja to ocenjevalno vožnjo, so zelo zadovoljni, ker so dobili celo vrsto daril. Poleg že večerjaj omenjenih imajo na razpolago še dva pokala: darovali so ju zastopstvo Fiat in trgovina «Lui e Lei». Poleg teh so se oglašila še nekatera podjetja s praktičnimi darili. Štandrežski trgovci so, poleg večerjaj že omenjenih, darovali še: trgovina Marvina 3 steklenice likerja, trgovina Pavličič 2 zabojnice steklenice vina, trgovina Marzoli - Nanut 1 zabojnik steklenice likerja. Nato še podjetje Aguzzoni kupon za 10 litrov olja, trgovina «Lui e Lei» 20 kuponov za popust pri nakupu oblek, trgovina «Tekomne» kompas, gostilna Romanca tri steklenice likerja, podjetje Ital eno menjavo olja, trgovina Comelli stroj za sušenje las.

Prireditelji so prepričani, da bo tudi letošnja prireditev prabila ne le veliko tekmovalcev, marveč tudi vzbudila zanimanje med domačim prebivalstvom. Odhod bo, kot den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposredno. Naša dežela ima po svoji zemljepisni legi izredno ugo-

den položaj, zaradi katerega bi bil lahko turistični, industrijski in na splošno gospodarski razvoj izreden. Zaradi funkcije mostu med vzhodnimi in zahodnimi državami, bi naša dežela morala biti središče priseljevanja in ne izseljevanja, kot je v resnici».

«V Italiji so sile», je zaključil Zorzenon, «ki bi rade videle na območju pokolovnice. Prav te desne sile se bodo gotovo upirale rešitvi problema vojaških služnosti. Pri tem se bodo posluževale vsake vrstnih, tudi kriminalnih dejanj. Kajti kdo nam zagotavlja, da niso ne roke. Vendar je to samo vidna škoda. Potrebno je pa tudi pomisliti na škodo, ki jo služnosti naredi jo neposred

PRAV V TEH DNEH PRED TRIDESETIMI LETI V LOŠKEM POTOKU

Konec julija 1942 se je okupator razdivjal: streljal je in požigal

Loški potok je dal zelo veliko človeških žrtev - Začelo se je že jeseni 1941, končalo z dokončno osvoboditvijo, vmes pa je bilo več krajših svobodnih obdobj

Vsaka slovenska občina in vsaka vas, pa skoraj vsi deli vsake slovenske družine hrani spomine na tiste čase, ko je šlo za bitki ali ne biti vsega slovenskega naroda. In prav je tako.

Med mnogimi takimi slovenskimi kraji na Dolenjskem, Notranjskem, Gorenjskem, Štajerskem in Primorskem je precej malo znan kraj Loški potok. To pravzaprav ni vas, je bolj zemljepisni pojem, saj gre za notranjsko kraško planoto na višini med 700 in 800 metrov, ki se razprostira med Loško in Ribniško dolino. Loški potok je po obliki podoben dolgo raztegnjeni ladji, ki se s kljunom dotika vrha Blošček na zahodu, z zadkom pa sega do plitve soteske na vzhodni strani proti Kočevski. Sredi te doline je hrib Tabor s cerkvijo, ki je kot nekakšen jambor sredi ladje.

Loški potok je zmeraj sodil med najbolj revne in najbolj osamljene soseske na Slovenskem. Sestavljen je iz šestih vasi: Hrib, Travnik, Retje, Segova vas, Srednja vas, Mali log, in dveh zaselkov, Bela voda in Matevčjek. Tu, v Matevčjeku, je bil doma znani slovenski pesnik, prevajalec in publicist dr. Anton Debeljak. V Loškem potoku je živela in delovala tudi znana slovenska pisateljica Zofka Kvedrova. Sicer pa so bili prebivalci napol kmetje napol gozdni delavci. Pred vojno je imel Loški potok okoli 2600 prebivalcev, danes okoli 1800. Samo v Ameriki je okoli 1000 Potočanov.

Tak Loški potok, sam vase zaprt, izpolnjen z vsakodnevnimi skrbmi za obstoj in kos kruha, vprežen v težko delo, je dočkal — kot mnogokatero druge slovenske vasi — leta druge svetovne vojne. Tako je opustje kronist dogodke tistega časa:

«Prve italijanske patrulje so prišle na Hrib 12. aprila 1941. Nekaj dni zatem je Loški potok zasledila divizija Ravenna. Po rebreh je bilo vse polno šotorov in vojakov. Napravili so dosti škodo, konji po njivah in travnikih, vojaki po stanovanjih...»

«Med vojniki je bilo tudi dosti primorskih Slovencev. Ti Primorci so izrabili vsak prosti čas, da so zahajali med nas, zlasti se spominjam imen Sirc, Florjančič, Rupnik in Tominec. Prepevali so slovenske pesmi, da se je razleglo daleč naokoli. Ti obiski niso bili po volji oficirjem, zato so vojakom strogo prepovedali govoriti slovensko ali obiskovati civilno prebivalstvo. Nekaj dni po tem je vasaol in prepeval z vaskimi dekletimi imenovan Sirc. Bil je zato prejel zborom svoje čete osramočeni in privezan na strmoletni kol na Lukčevem vrtu. Nič zato, je dejal, Slovenec sem in bom ostal in vedno bom govoril materin jezik.»

Divizija je po treh tednih odšla iz Loškega potoka. Ostali so karabinjerji. Tedaj je mladina že začela akcije proti okupatorju. Fantje so v noči 25. aprila potrgali z zidov vse lepake in slike kralja in Mladinskega Karabinjerji so začeli takoj preiskavati in zapirali okoli 20 fantov. Vključeno so odpravili v zapore in od tod na sodišče na Reko. Obsojili so jih na eno do tri leta zapor, kazni pa so se prestajali v kaznišnici v Kopru.

Ta dogodek je bil znanlec poznega odpora, ki je kmalu za dobil oblike oborožene vstaje, ki se ni prenehala v Loškem potoku vse do konca vojne. Zanimivo je, kako piše kronist, da je bila tiste

dni med Potočani najbolj brana knjiga «Zastava v vetru». Napisal jo je France Bevk pod psevdonimom Jože Jernar in izdal leta 1928 v Ljubljani. Knjiga opisuje trpljenje Slovencev na Primorskem pod fašizmom. Knjiga je šla iz rok v roke.

Boji v Loškem potoku so se začeli že tisto jesen, ko je Krinski bataljon pod vodstvom Ljube Šerčarja prisel v Loški potok. Tedaj je padla tudi že prva žrtev fašizma v Loškem potoku in pogoreli sta tudi prvi dve hiši.

Maja meseca 1942, leta so partizani napadli karabinjersko postojanko. Okupator je moral umakniti svoje sile in tri mesece je bil

Loški potok svobodno ozemlje. Žaživo je osvobodilno gibanje, OF je razvila obsežno politično delo, zlasti pa se je izkazala mladina. Okupator je skušal z izkoriščanjem verskih čustev zaneti belogardiistično gibanje v kraju. Res so se pojavili že maja prvi oboroženi belogardiisti in se utabirili na hribu Tabor okoli cerkve. Toda partizani so jih 17. maja napadli in postojanko se je vdala. Odtlej je bil Loški potok partizanski. Prav v tem kraju je bil tudi prvi primer agrarne reforme v Sloveniji, ko so razdelili revnim kmetom zemljo oseljenih kočevskih Nemcev.

V juliju 1942, leta so minevali trije meseci svobodnega ozemlja.

Prebivalci so se sami odklicali za svobodno republiko z lastno oblastjo. Toda proti koncu julija se je začela približevati italijanska ofenziva. Ves dan 30. julija so prihajale dolge kolone vojakov in vozil. Rodilo se je soparno jutro, 31. julija, Okupator je začel z aretacijami. Najprej so pobrali pet učiteljev in jih zvezane odpeljali daleč na senožeti in jih tam postrelili. Na drugem koncu so zgnali skupaj kakšnih 40 moških in izmed njih izbrali 18 mož. Peljali so jih pred skupne jame in jih drugega za drugim postrelili. V zaseku Bela voda, kjer je bilo vedno največ partizanov, so pobrali šest fantov in jih peljali na strelišče, eden izmed njih je ušel in se rešil pred streli. Drugi so popadali, med njimi iz ene same družine kar trije bratje.

Potem so se okupatorski vojniki spravili nad ostalo prebivalstvo in nad domove. V vasi Travnik so izgnali vse ljudi iz domov in nato vse hiše po vrsti zažgali. Tistega dne je zgorelo v Travniku 107 hiš in nad 2000 gospodarskih poslopj. Do tal so požgali zaselka Bela voda in Matevčjek. Dosti ljudi so odpeljali v internacijo. Posledica je bila, da je odšlo v partizane vse, kar je bilo sposobno za boj. Italijani so zgradili v vaseh utrdebe, odporiški duh ljudi pa je še večje vnetje deloval v globoki ilegali. Akcije so se nadaljevale vse do kapitulacije Italije. Tedaj so domačini, stari možje in ženske, skupaj z aktivisti razorožili nekaj tisoč pripadnikov italijanske vojske, ki so potem odhajali proti Italiji.

Vendar je konec oktobra 1943. leta prihrumel sem že nov okupator: Nemec. Zopet so padali talci, zopet so odvažali ljudi v taborišča. Toda kmalu je bilo ofenzive konec, že spet so začele delovati partizanske enote in razne organizacije osvobodilne fronte. Organizirali so šolski pouk, začela je delovati pošta in zdravstvena služba, četudi je bil Loški potok vse do konca vojne nekakšno mejno ozemlje, vanj so prihajale tako partizanske kot nemške vojaške enote.

Ob koncu vojne je Loški potok prešel svoje žrtve. Kar 116 prebivalcev je padlo v bojih ali pomrlo v taboriščih. V vasi Travnik je med vojno izgubil življenje vsak osmi vasačan. Kaj je Loški potok dal osvobodilnemu gibanju, priča že dejstvo, da je ob koncu vojne bilo v novi ljudski armadi kar 110 oficirjev in podoficirjev iz Loškega potoka.

Loški potok letos slavi 31. julij, svoj krajevni praznik, kot spomin na trideseto obletnico tistega groznega dne, ko so padali talci in gorele vasi. Žrtvam v spomin še nekaj let stoji nov zdravstveni dom, danes pa so odprli novo moderno šolo, za katero so občani sami zbrali večino denarja, od 680 milijonov kar polnih 512 milijonov. Šolo so poimenovali po enem najbolj pomembnih domačinov, po pesniku dr. Antonu Debeljaku.

DRAGO KOŠMRLJ

Liz in Burton spet v Jugoslaviji

REKA, 29. — Elizabeth Taylor in Richard Burton bosta prispela jutri v Dubrovnik, da bi nadaljevala s snemanjem filma «Sutjeska», v katerem angleški umetnik igra vlogo jugoslovanskega predsednika Titu. Snemanje filma so pred časom prekinili in sedaj se snemanje nadaljuje.

Kakor je znano, prikazuje film «Sutjeska» bitke med osrednjimi silami jugoslovanske narodno osvobodilne vojske ter fašističnimi predvsem nacističnimi silami na reki Sutjski.

Liz Taylor in Richard Burton bosta ostala v Jugoslaviji do sredine avgusta.

HOLLYWOOD, 29. — Za prihodnje, torej za 1973. leto ima filmska družba «MGM» v programu snemanje 12 filmov v Evropi za skupno vrednost 13,7 milijona dolarjev.

«Čeprav bomo večino svojih filmov snemali v ZDA — so rekli v vodstvu družbe — ne moremo spregledati dejstva, da smo precejšnji del filmov, ki doživljajo sedaj največje uspehe, snemali v Evropi.»

Od omenjenih 12 filmov, tri že snemajo, nadalje tri bodo začeli snemati v prihodnjih tednih.

PARIZ, 29. — Sergio Leone snema te dni v Parizu svoj nov film «Les voraces». Gre za detektivko, v kateri igrajo številni znani italijanski in tuji umetniki, med katerimi so Helmut Berger, Massimo Girotti, Françoise Fabian in Paul Mauriac. Film govori o zgodbi radniške neke igralnice, ki umori nekega obiskovalca igralnice, da bi ga oropal. Bivša ljubica žrtve, ki prisotstvo ženo, se poveže z morilecem, toda policija vse to odkrije.

HRVATSKO-SLOVENSKI KMEČKI UPOR PRED 400 LETI

Podložniki niso več prenesli preobjestne zemljiške gospode

Kako se je s kmeti dogajalo na področjih, ki si jih je lastil Tahi - Vojska je bila velika in načrti so bili velikopotezni, toda zgodilo se je drugače

Da so bili glavni krivci hrvatsko-slovenskega kmečkega upora nasilni plemiči in graščaki, torej zemljiška gospoda, ki so neusmiljeno izemali svoje podložnike, nam pričajo izjave visokih osebnosti kot n. pr. nadvojvoda Karla, ki piše v nekem dopisu, da izvirna in poteka kmečki upor, do katerega je prišlo, v prvi vrsti in predvsem iz nekrščanskega stopanja plemstva z ubogimi podložniki. Tudi najvišji cerkveni predstavnik na Ogrskem škof Vrančič je izjavil takoj po koncu upora, da je upravičeno iskanje pravice s strani kmetov, kajti gospoda ravna bolj z živino, kakor s podložniki in da jih izsesava in sproljuje v suženstvo bolj, kakor Turki samiti. In celo hrvaški ban, zagrebški škof Jurij Drašković, ki je bil med upornimi odločno na strani plemstva, je v pismu nadvojvodi Karlu priznal, da je dalo podložnikom povod za upor stranstvo gospode.

Med fevdalce, ki so se «proslavili» s svojim krutim gospodarstvom, spada predvsem grof ogrske narodnosti Franjo Tahi, ki je bil lastnik obširnih zemljišč v Susedgradu in Dolnji Stubi. Severno od Zagreba ter v Štajerskem na Štajerskem.

Ze sama kupčija in prevzem oblasti nad zgornj navedenima posestoma je bila burna ter je povzročila prave oborožene spopade med novim prišlecem in prejšnjimi lastniki, oziroma dediči teh velikih zemljišč. Nad temi posestmi je dolgo gospodovala plemiška rodbina Henig, ki pa je v začetku novega stoletja izumrla, tako da so posestva začela postajati plen sorodnikov. Prepričani nad nasledniki so naraščali in se množili, dokler ni končno, po mnogih desetletjih kralj Ferdinand I. 1559 odločil tako, da je podelil polovico Susedgrada in polovico Dolnje Stube štajerskemu plemiču Andreju Taffenbergu, drugo polovico pa ogrskemu velikašu Andreju Barthoriju, ki pa je kmalu zatem svoj del prodal plemiču Franju Tahi.

Tahijevo zločinsko ravnanje

Tahi je bil po poklicu vojak in je večji del svojega življenja preživel v bojih, zato je bil že po naravi zelo surov in nasilen. Njegov namen je bil polastiti se celotnih posestev, zato se je začel takoj posluževati vseh sredstev, da bi le uspel v tem svojem pohlepnem načrtu. To mu je po hudih bojih, zvišanih in poverbah tudi uspelo.

In ko je zmagovito zaključil spopad, je začel z nasilnim gospodarstvom in strahovati svoje nove podložnike, posebno tiste, ki so sodelovali z njegovimi nasprotniki.

Nesteta so zla, ki jih je Tahi zakrivil nad podložniki. Ti so mu bili izročeni na mrtol in nemilos. Mogočni plemič je namreč imel na vseh visokih mestih znanec in prijatelj, ki so ga zagovarjali vselej, ko je prišla do tja kakšna pritožba s strani prizadetih kmetov. Razni viri proučevalci o zločinskem postopanju s tlačani in o zlorabi moči. Naj navedemo le nekaj primerov takih krivičnih dejanj: Kadar je imel Tahi n. pr. starega konja, ali se mu je pokvarilo vino, je enostavno prisilil podložnike, da so mu to blago odkupili in to po visokih cenah, ki jih je sam določil. V nasprotnem primeru jih je doletela zaporna ali denarna kazen. Morali so tudi rediti zastoj njegovo živino in če je samo eno govedo poginilo, so mu ga morali odplačati. Za vsakega psa, ki je poginil na kmetiji, kamor jih je dal na rejo, mu je moral podložnik dati najljepšega vola ali kravo. Njegove pridelke so morali kmetje voziti v mesto prodajat, ter mu izročiti izkupičke prodane blaga po ceni, ki jim jo je sam napredil, določil, pa četudi so morali sami podložniki določiti iz svojega žepa. Dajanje so mu morali odšteti v mesto prodajati, ter mu izročiti izkupičke prodane blaga po ceni, ki jim jo je sam napredil, določil, pa četudi so morali sami podložniki določiti iz svojega žepa.

Njegova razuzdanost ni poznala mej

Zločinski in nasilni plemič pa se ni omejeval le na izmaganje podložnikov, ampak se je vdal tudi svoji razuzdanosti. Po svojih zaupnih služabnikih si je mnogokrat dal pripeljati na grad dekleta in žene, ki so mu bile všeč ter jih z grožnjami in silo ustroval in oskrnjali. Taka zločinska dejanja je Tahi izvajal nad svojimi kmeti vse dobo gospodovanja. In lahko bi jih še našli, da se teh nekaj dovolj jasno kaže, kako hudo je bilo stanje podložnikov. A tudi drugi zemljiški gospode v tem delu Hrvaške, kot n. pr. Alapi, Ededi, Kegleviči, Ratkaj in Zrinski, so bili kaj malo pravičnejši s svojimi podložniki, čeprav niso dosegli Tahijevega nasilja. Zato so se kmetje vseh gospodstev pritožili na višje oblasti, da bi te posredovale pri plemstvu, da bi se pritisak na kmetje vsaj nekoliko zmanjšal. Toda vse prošnje so ostale le obljube, kvečjemu rahel opomin plemičem, tako da je ostalo vse pri starem.

In ker ni zalega niti prošnja, ki so jo naslovili na samega vladarja, so se kmetje začeli pripravljati na to, da si sami, tudi s silo, poiščejo pravico.

Prvo dejanje tega sklepa je bilo o božicu 1571, ko so kmetje napadli v Dolnji Stubi dva Tahijevega služabnika, ki sta tam pobirala davke. Enega so ubili, drugega pa ranili. To je bil nekaj začetek in temu so sledili upori proti gospodski vedno bolj pogosto in odločno in v vedno širšem obsegu.

Spomladi l. 1572 so kmetje ustanovili svojo uporniško zvezo, ki jo imenovali «bratsko zvezo» in so takoj začeli sami gospodariti na malem posestvu Brodovec, ki so ga

zavzeli; proti koncu maja pa so v odsotnosti Tahija zasedli Susedgrad in pregnali vsa grofovsko družino. Da bi si vsaj nekoliko povrnil škodo, ki jim jo je prizadel Tahi, so pobrali živino in mnogo blaga. Prisvojili so si tudi neki mlin in čolne na Savi, ter so začeli pobirati prevozino na svoj račun. Da bi ukrotil upornike, jih je skušal Tahijev sin Gabriel napadati, da bi se zopet polastil Susedgrada, kar pa mu ni uspelo. Nekaj tednov zatem so zasedli tudi grad v Stubi.

Enako kot v Stubi in Susedgradu je zavrelo tudi na področju Štajerskega na Štajerskem. Uporniki kmetje so tudi na tem Tahijevem posestvu pobrali živino in

mnogo blaga. Niso pa storili nič hudega plemiškim ljudem, ki so živel na graščini. Uporniki štajerskega gospodstva so se nato pridružili skupinam, ki so se že prej uprle svojim gospodarjem, tako da je število članov uporniške bratske zveze stalno naraščalo. Upor se je naglo razširil tudi na ozemlje izven Tahijevega gospodstva: od Zagreba proti Varaždinu, ob Sotli in Savi, proti Brežinam in Celju in na Kranjskem do Krškega in Novega mesta.

Uporniki so si izvolili vrhovno poveljstvo

Ko so uporniki videli, kako velik obseg je že zavzelo njihovo gibanje, so bili nekako prisiljeni, da so si izvolili tudi vrhovno vodstvo. Za glavnega voditelja gibanja je bil izvoljen Matija Gubec, njemu ob strani sta bila Ivan Pasačec in Ivan Mogač. Imenovali so tudi glavnega poveljnika vse uporniške vojske, ki je bil Ljilja Gregorčič. Prve sestanke so imeli v Gornji Stubi; pod staro lupo. Tam so odločali in izdajali razne ukrepe, imeli javne sodbe itd.

Končni namen velikega upora je bil, da se kmetje osvobodijo osvražene plemiškega jarma in da se ustanovi v Zagrebu nekako cesarsko namestništvo, ki naj bi ga urejali skupno kmetje in cesarski pobaščenci, brez plemstva. Zato so bile neresnične trditve, ki so jih širili fevdalci, da hočejo kmetje ustanoviti novo kmečko kraljestvo. To ni bilo res. Nasprotno, uporniki so izjavili, da hočejo, po zmagi nad plemstvom, ostati zvesti in pokorni kralju.

Nekateri oolasti s škofom Draškovičem na čelu so še vedno skušale mirno poravnati spor. Oblijevali so upornikom, da se jim ne bo zgodilo nič zlega, če se vrnejo na domove. Toda bilo je že prepozno: plaz se je utrgal in ni ga bilo mogoče več ustaviti.

Leta 1573 se je vojska razdelila v tri dele

Proti koncu januarja l. 1573 se je kmečka vojska razdelila na tri dele. Prvi in glavni je ostal v bližini Stube, druga dva pa sta odšla proti Cesargradu in Bizeljskemu, kjer sta se ustavila. Po zamisli poveljnika Gregorčiča je bil del vojske razdeljen na tri dele: prvi del je bil namenjen za osvajanje, drugi del pa je bil namenjen za branje. Tretji del pa je bil namenjen za osvajanje.

Najprej je izbruhnila okolici Cesargrada, ki so ga uporniki kmalu osvojili. Zaplenili so, kot povsod, mnogo vsega, oskrbniku pa so odsekali glavo. Ubili so tudi nekaj kmetov, ki se jim niso hoteli pridružiti. Prekoračili so Soto ter se s prevoznimi čolni prepeljali čez Savo pri Mokricah. Tam je živel na svojem gradu Štefan Gregorčič, ki je svoj čas hujškal kmeti proti Tahiju, a se je sedaj ustrašil upornikov, da ne bi napadli tudi njega. Zato je naprosil kranjske stavne za pomoč. Toda Gregorčičeva vojska je šla mimo Mokric, proti Brežinam. Tudi okrog Kumperskega Pilastina so se začeli boji in napadi na graščine. Vodila sta jih kmetičavničar Pavel Sterc in kmet Filip Kuček. Šli so navzgor po dolini Bistrice, kjer se jim je pridružil mnogo upornih kmetov iz Podravske, Planine in Kozlega, tako da je bil velik del štajerske «na nogah».

Obetavnj začetni uspehi

V začetku so uporniki zasedli južno od Save pri Samoboru grad Jurja Pukeca in ubili lastnika; zavzeli so vse Erdevčeve pristave in Gregorčičev grad pri Oklju. Ta skupina upornikov, ki je štela že okrog 4000 mož, je imela namen, prodreti do žumberških Uskokov, da bi jih dobila na svojo stran. Toda Uskoki so jim niso pridružili. Združeni uporniki z Bizeljskega, Cesargrada in drugih krajev so krenili proti Brežinam, ter so napadli in zavzeli mesto. Meščani se jim sicer niso pridružili, a so jim obljubili, da ne bodo nastopili proti njim. Vsi kmetje, razen prav majhnega števila, so se pridružili zmagujoči vojski. Gregorčič je s svojimi oddelki prodiral naprej ob Savi, proti severu. Dosegli so Krško, kjer jim je mesto prodalo nekaj hrane in smotika ter jim dalo na razpolago čolne, da so se prepeljali na nasprotni breg Save. Od tu je večji del vojske, približno dva tisoč mož, pod vodstvom Nikole Kupčiča, odšel proti Novemu mestu. Gregorčič pa je z ostalim delom, 600-700 mož, prodiral dalje proti Servitnu in Radečam, kjer bi se mu morali pridružiti štajerski uporniki, ki jih je pripravil k vstaji kmetičavničar Pavel Sterc.

Konec v torek
VLADO PREMUR

V poletnih dneh, ko vse odhaja na pot, je gornja slika zelo pogosta, posebno na robovih mest

Trije novi zvezki zbirke «Kondor»

Če zapišemo, da poročamo o 125., 126. in 128. zvezku zbirke Kondor (zbirko izdaja Mladinska knjiga, namenjena pa je v prvi vrsti študentom) potem je razumljivo, da zbirke ni treba posebej predstavljati. Tisti, ki se zanimajo za dogajanje na slovenskem knjižnem trgu zbirko Kondor in njene prikupne knjižice dobro poznajo. Zdej izšli novi zvezki te zbirke prinašajo troje povsem različnih tekstov. Prva knjiga je posvečena Tolstoju, druga pa hetitski kulturi, tretja pa Shakespeareju.

Knjižica Kondorja s številko 125 prinaša torej v izboru kratko prozo Leva N. Tolstoj. Pod naslovom Povest večerašnjega dne je knjižico pripravil Aleksander Skaza, ki je napisal tudi spremno besedo in opombe. Posamezne novele in črtice sta prevedla Josip Vidmar in Severin Sali, poznamo pa jih že iz drugih izdaj. Zato je v tem izboru kratke proze, pripravljenem predvsem za mlade bralce, pomemben kratek uvod o Tolstoju kot umetniku, posebej še glede na njegove krajše prozne spise, ki so predstavljeni v tej knjižici.

Kondor, ki nosi številko 126 pa ima naslov Kralj boja. Podnaslov pove, da gre za izbor iz hetitske pismenosti. Kultura Starega vzhoda se ni postala del naše izobrazbe. Stvaritve Asiroev in Babiloncev pozna le ozeek krog strokovnjakov. Še manj pa so javnosti znani Hetiti, ki sodijo v isti kulturni krog in so prvo indoevropsko ljudstvo, ki je razvil visoko civilizacijo, za celotno tisoletje starejšo od grške. Hetite, njihovo kulturo in pismenost predstavljajo v uvodni besedi k tej knjižici avtor spremne besede in prevajalec Silvino Košak. Seveda pa je najboljši govor o hetitski kulturi sami teksti, ki izvirajo od leta 1700 pred našim štetjem naprej in ki kažejo podobo takratnega sveta. Priporočujemo pa o vojnih pohodih, mitoloških in verskih doživetjih pa tudi o pravnih normah. Urednik slovenske izdaje poudarja, da je en sam tekst med objavljanimi literarnega značaja, zato tudi ne moremo govoriti o hetitski književnosti temveč o hetitski pismenosti, ki pa seveda vseeno v jasni luči predstavlja to staro in neznanjo kulturo. Knjižica o hetitski kulturi je torej pomembna: približuje nam neznan staro kulturo,

Čudovita doživetja

(Nadaljevanje s 5. strani)

dobno kot prejšnji večer rezljanjski župan želel, da bi se na seminarju čimveč naučili in da bi na našem kratkem izletu čimveč doživeli in spoznali kraje, v katere smo se podali. Nato je podal kratko zgodovino vojne cerkve, skozi katero pa je izsevala na rdeča, temveč črna nit, ki se vleče skozi zgodovino Beneške Slovenije vse do današnjih dni: emigracija.

Vzdušje, ki je nastalo po blagoslovu v vaski gostilni oziroma v senci pred njo, pa je bilo res jemenno. To je bilo prisočno srečanje z domačini okoli zarokov vina, srečanje, ki bi ga vsakdo rad podaljšal preko tistega časa, ki nam ga je narekovala še neopravljena pot. Razposajane zdravice so od časa do časa preglašile nekoliko tišje pogovore, v katerih so strokovnjaki dobivali vse tiste informacije, ki bi jih v nobeni strokovni literaturi ne mogli zaslediti. Kaj to zelo se je to srečanje vimalo vsem v spomin, dokazujejo tudi besede, ki jih je v imenu vseh udeležencev seminarja izrekel na končnem sprejemu pri rektorju ljubljanske univerze prof. Wainmam iz Kanade, ko se je ob navdušenem aplavzu vseh zahvalil beneškemu rojakom za sprejem, ki so ga bili izletniki pri njih deležni.

Res je bila ekskurzija pomembno dopolnilo k programu seminarja, ki je dober del delovnega časa posvetil zahodnim slovenskim pokrajinam, seminarja, za katerega je ob otvoritvi dejal predsednik SAZU Josip Vidmar, da ni še nobeni ustanovi uspelo, da bi tako tudi združila v tako majhnem obsegu vse komponente slovenskega naroda.

Izključeni kozmonavti David Scott bo spet letel?

HOUSTON, 29. — Ameriška vesoljska ustanova NASA je izjavila, da bi mogel bivši kozmonavt David Scott, ki je letel z «Apollo 15» na Luno in je bil vmešan v zadevo «luninih znanjk», ponovno sodelovati v kakem bodočem vesoljskem posletu.

Glasnik NASA je rekel: «Čeprav je Scott izstopil iz vrst kozmonavtov, to še ne izključuje možnosti, da bi ne bil dodeljen kakemu moštvu za kado bodočo vesoljsko odpravo».

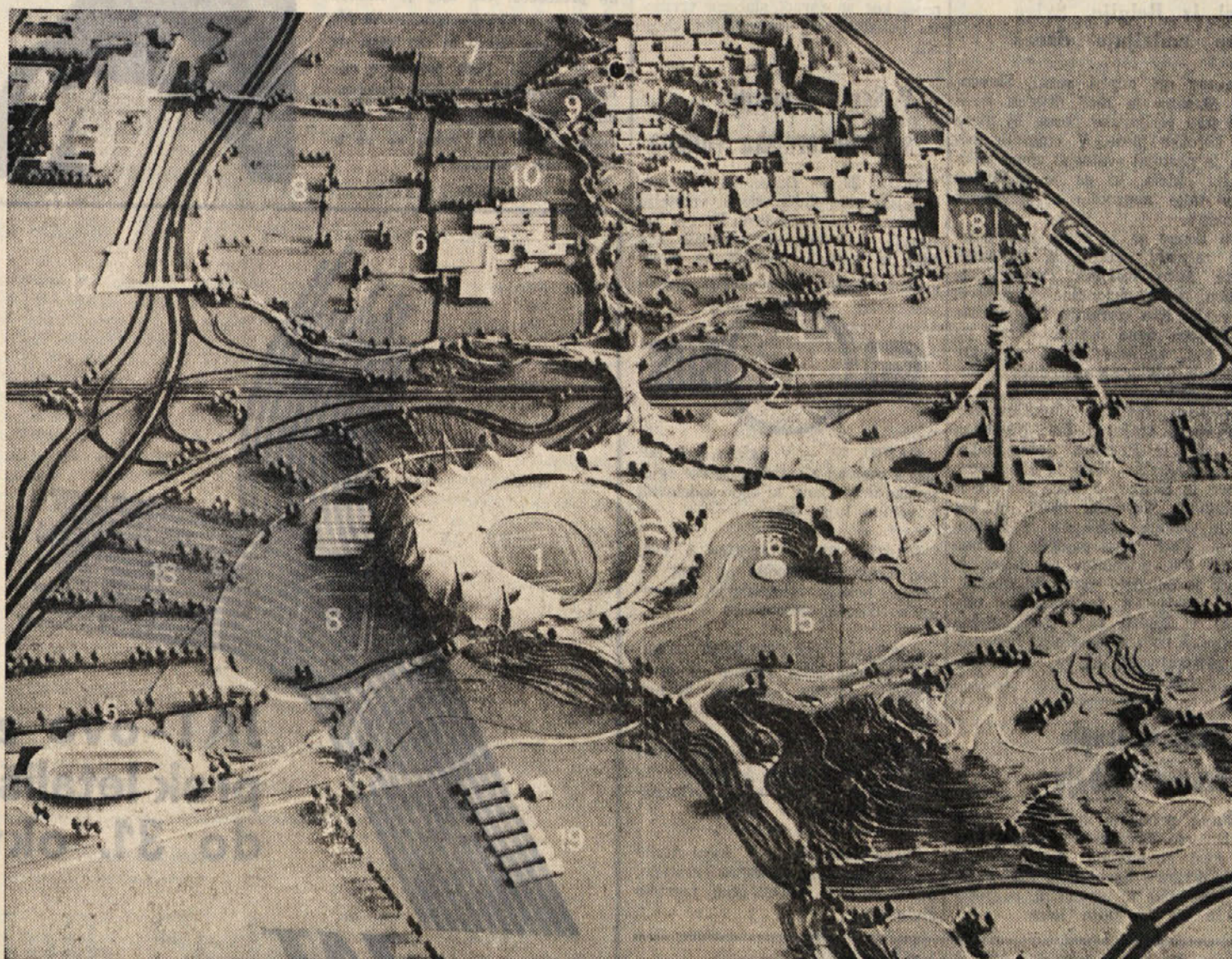
Bivšega poveljnika vesoljske ladje «Apollo 15» Davida Scotta bi mogli vključiti v posadko vesoljske ladje v okviru programa NASA, ki je predviden za začetek leta 1978. Kakor je znano, so David Scott in njegova dva tovariša odnesli z vesoljske ladje «Apollo 15» kakih 100 zalepek z znamkami in jih zigosali na Luni. Ko so se vrnili na Zemljo, so kuverte izročili nekemu nemškemu zbiralcu znanjk, ki jih je prodal za skupno vrednost kakih 15 tisoč dolarjev, to se pravi okoli 90 milijonov lir. Se preden je prišlo do tega izrazitega poslovnega primera, pa so se trije kozmonavti odkrili slehernemu dobičku.

Kljub temu je vodstvo NASA kozmonavte ostelo in preteklo sredo so polkovnika Scotta preemestili in ga s tem izločili iz vrst kozmonavtov. Odslej bo tehnični svetnik direktorja oddelka za vesoljske kabine Apollo.

PRIPRAVE ZA OLIMPIJSKE IGRE GREDO H KONCU

Potrebnih je bilo skoraj 300 milijard lir za dostojen sprejem vseh športnikov v Münchnu

Pri gradnji olimpijskega naselja je sodelovalo 500 inženirjev in arhitektov ter preko 7500 delavcev - Ogromni stroški tudi v ostalih mestih, kjer bodo potekala tekmovanja

Problem razporeditve raznih športnih objektov v Münchnu ni bil lahek. Končno so se prireditelji odločili za tako rešitev: 1. Olimpijski stadion, 2. Športna palača, 3. Olimpijski bazen, 4. Boksarska dvorana, 5. Dirkališče, 6. Dvorana za odbojko, 7. Igrališče za hokej, 8. Stadion za treninge, 9. Olimpijsko naselje, 10. Radiotelevizijski center, 11. Paviljon za časnikarje, 12. Železniška postaja, 13. Postaja podzemeljske železnice, 14. Televizijska antena, 15. Umetno jezero, 16. Gledališče na odprtem, 17. Okoliško grčevje, 18. Parkirni prostori, 19. Direkcija

senih več kot 300 milijard lir. Morda je to tudi znak dekadentnosti družbe, ki išče take dokaze veličanstva kljub temu, da bi z istim denarjem lahko razpolagala dosti koristneje. Toda po drugi strani je to eden redkih primerov, ko se zberejo res predstavniki vseh ras in polit (že na prihodnji olimpijadi bodo verjetno nastopili tudi Kitajci) in takšno športno slavo delno tudi utemeljuje tako razkošnost. Na videz fantastične zgradbe, kot so na primer stadion in glavni bazen, ki ju pokriva 75.000 kvadratnih me-

trov veliko platno iz steklenih vlaken in iz plastične mase, pa bodo ostale kot spomenik olimpijskih iger 1972 in bodo še dalj časa osredotočale zanimanje izletnikov in bodo turistično izkoriščane. Samo za 16 dni, to je od 26. avgusta do 10. septembra, bomo nanje gledali kot na nekaj mitrega, saj bo naše zanimanje uperjeno le v atletične in njihove dosežke.

DRUGE VESTI
NA 8. STRANI

V KOLESARSKI DIRKI VETERANOV

Maver in Bonano danes v Magnanu

To bo prvi nastop predstavnikov Adrie po deželni prvenstvu

Danes bo v Magnanu in Rivieru v Furlaniji kolesarska dirka veteranov, katere se bosta udeležila tudi predstavnik lonjskega kolesarskega kluba Adria, Maver in Bonano. Po dirki za deželno prvenstvo pred dvema tednoma, kateri sta se naša predstavnik dobro uvrstila, bo to njun prvi nastop. Današnja dirka ne bi smela biti preveč naporna, saj to dolga le 69 km, pa tudi večjih vzpetin ni. Vseeno pa bo konkurenca za lonjskega kolesarja huda, saj bodo na startu najboljši veterani iz na-

še dežele in iz Veneta. Manjkala je odlična furlanska vozača Duilio Tedesco (lanskoletni deželni prvak) in Petri, ki je večkrat nastopil med profesionalci na največjih italijanskih in tujih dirkah. Ta dva kolesarja bosta namreč nastopila v Piacenzi na italijanskem prvenstvu veteranov Enal - Dace. Upajmo, da se bosta tudi kot predstavnika Adrie dobro izkazala, saj je posebno Maver znan po tem, da je izredno borben in vedno med pobudniki raznih pobegov.

Radii

MLADOSTNI DNEVNIK SIMONA RUTARJA

21. Res sem se odpravil na pot, a kiel sem, da je bila groza: v taki vročini, ko sem se imel toliko za maturo učiti moral sem iti »brez potrebe« na Sv. Goro. Teta je bila sam med z menoj, sploh se mi je v tem času na zunaj jako dobro godilo. Po kratkih instruktorskih sem šel zopet v Gorico. Strije mi je dal seboj formular, kako naj odgovorim glavarstvu. A bilo je toliko nemostij v njem, da sem sam drugega naredil. —

Bil je kritičen čas zame. Prvič bi bil rad vojaščine prost. A ko bi se to zgodilo moral bi iti v seminarišče. Drugič sem vedel, da če se lotijo me gotovo oprostite. Ali morem jaz toliko nepošten biti, da bi jim storil zastoj plačevati za-me, in da bi kljub temu pri vojakih ostal, ali pa jo kam drugam pobral... —

Bil sem pri prof. Levecu. Vedel mi nij kaj drugega svetovati, nego naj se dam na vsak način vpisati na dunajski univerzi.

27. Sva šla zadnjič z K. pit. Jaz ne vem, kaj bi si mislil. Če drugega ne, dobro srce ima gotovo. Ločitev kratka, a menda toliko mučnega.

28. Koniec šolskega leta.

29. Je začela matura. Prvi dan je bil katekizem (iz cerkvene zgodovine sem dobil jako lahko prasanje, »spreobrne Slovane«), matematiko (sem mislil, da bom prav dobro znal, a profesor me je nekaj motil) in latinsko.

30. Grško (bal sem se, a šlo je dobro) zgodovina (lahko, dobro) in nemško (Götheja).

31. Slovensko (prav dobro: razlaganje Prešimrove elegije)

in fizika (za katero sem se tudi bal, a bil sem srečen).

Zvečer nam povedo rezultat: Goljevšček, Kos, Krippel, Luitman in jaz izvrstno, vsi drugi so zrel, razen Vodopivca, ki je reprobiran za dva meseca iz latinskega. 286)

Naš »Iskarijot« Krippel je slavno dovršil svoje izdajalsko delo s tem, da je Goljevščeku (ki mu je pri pismeni maturi v latinskem pomagal) in Kosu napačna prasanja iz zgodovine povedal, samo zato, da bi manj znal, nego on; med tem, ko je svojemu prijatelju Saamenu vsa prava povedal.

Zvečer smo »šlafali« po študentski navadi pri »Koroni« in potem v kafe »all'Europa«, kjer smo z Levecem govorili.

September.

1. Čas veselja. Kakor smo bili celo leto strašni separatisti, tako tudi zadnji večer nismo mogli biti vsi skupaj. Le štirje maturanti smo se bili zbrali zvečer, tako da smo se nazadnje prav dolgočasili.

2. Zjutraj ob 4. smo ustali in šel gledat veličansko procesijo na Sveto Goro. Toliko ljudi še nisem videl skupaj. Dasi-ravno so uže čeli prešnji dan skozi Gorico hodili (po malem), vendar so še od 4-5 neprenehoma procesije šle z majhnimi intervali. Na čelu vsakega oddelka šel je eden ali več duhovnov z bandero in pevec, za njimi pa ostala množica. Pelit in molili so neprenehoma. Bilo je nekaj strašnega v tem pogledu, zlasti ker je bilo še zgodaj, na pol tema in so luči še gorele. Ljudje so se mi smilili, da nisem vedel, ali bi se bil jokati, ali kiel. Ženske so vodile seboj malo deco, ali pa jo celo na rokav nosile. In vsa ta množica je hitela na tako majhen prostor kjer ne bode mogla nikakor stati. Zato pa se je k večji časti božji nekaj ljudi poškovala, če ne še živne izgubilo. Kako pravi Göthe: »Opfer fallen hier nieder Lamm noch Stier, oder Menschenopfer unerhört.« 287)

Ubogi vatikanski jetniki! Kakošne darove terjaš? In kake neumnosti so se ljudem pridigovali! Lahko bi jim bile možgane zavrelo. Se več neumnosti pa so ljudje v tej procesiji pravili (Debela sveča, polna smodnika!) —

KOŠARKA

PO ŠTIRIDNEVNEM BIVANJU V KOČEVJU

Uspešen trening s slovensko mladinsko reprezentanco

Gantar (Polet) in Koren (Bor) sta se vrnila vsa zadovoljna - V sredo odpotuje Ražem na trening z naraščajniki

Robert Gantar in Leonard Koren sta se v petek vrnila iz Kočevja, kjer sta se udeležila štiridnevnega skupnega treninga s slovensko mladinsko reprezentanco (letnik 1956). Oba naša predstavnik sta bila s treningi zadovoljna.

Gantar (Polet) pravi: »Treningi so bili še kar naporni. V začetku smo bili nekoliko utrujeni, nato pa smo se privadili na ritm dela in tako smo se pridružili ostalim.«

Novosti na teh treningih? »V glavnem smo delali to, kar smo trenirali že v Seči. Trenerja sta bila namreč ista: Dežman in Drvarič. Novost zame je bila ta, da smo v večji meri posvetili pažnjo ogrevanju in zapiranju prostora pri lovljenju odbitih žog.«

Koren, kakšna pa je bila konkluzenca?

»Konkurenca je bila seveda ostra. Zbrani so bili najboljši slovenski mladinci, ki so dali vse od sebe, da bi si pridobili mesto v slovenski reprezentanci in po možnosti tudi v državni reprezentanci.«

Kaj pa dnevni red? »Vstajali smo ob 6.30. Zajtrk je bil ob 7. uri. Ob 8. uri smo imeli prvi trening, in sicer 2 uri in pol. Ob 12.45 kosilo. Ob 15.30 malica. Ob 16.30 drugi trening, ki je trajal do 19. ure. Ob 19.30 je bila večerja. Nato smo bili prosti do 22.30.«

Zares trd program za naša živahna košarkarja!

Sta bila trenerja z vama zadovoljna? »Mislim, da sta bila, saj sva z Robijem igrala tudi v priateljski tekmi proti članski ekipi Kočevja. V tej tekmi smo zmagali. Predzadnji dan smo imeli test. Tudi pri tem mislim, da nisva razočarala.«

Kot vidimo, se zamejska košarka počasi uveljavlja. Do sedaj opravljeno delo naših društev, ki se bavijo s košarko, je dalo prve sadove. Naši fantje se uveljavljajo tudi v eliti slovenske košarke. ***

Prihodni teden, in sicer od 2. do 6. avgusta, pa bodo na sporedu trenin-

Visoki center naraščajniške ekipe Bora Karel Ražem

ningi za naraščajnike. Tudi te treninge bosta vodila Dežman in Jazez Drvarič.

Kandidata za trening s slovensko reprezentanco sta bila Robert Klobas in Karel Ražem, člana Bora. Klobas se je moral vabilu odreči, ker se pripravlja na šolske izpite. Treningov se bo torej udeležil le Karel Ražem, ki je na zadnjem skupnem treningu v Seči preseneti zaradi požrtvovalnosti in tehniškega znanja. Upajmo, da bo v Kočevju še napredoval. Ražem je star 13 let, visok pa je 1,97 m.

Za stike s slovensko košarkarsko zvezo pa je poskrbela Zveza slovenskih športnih društev v Italiji.

b. l.

OBVESTILO

Tajništvo ZSSD v Italiji obvešča udeležence in udeležence druge skupine odbojkarstva tečaja v Rovinju, da bo odhod v sredo 2. avgusta. Vsi tečajniki naj se tega dne zberejo ob 13. uri na Trgu Foru Ulpiano (pred sodno palačo). Društva, ki bodo poslala svoje članke na tečaj, naj dajo vsakemu članu po eno žogo, v vsakem primeru pa ne manj kot eno žogo na dva tečajnika. Udeleženci naj prinese s seboj poleg običajne opreme še opremo za kopanje in športno opremo za treniranje (copate, hlačke, majlice, nogavice, trenirke). Vse ostalo dobijo v taboru. Tabor bosta vodila Dragica Hrovatin in Uro Jurič. Za starše, ki bi želeli priti na obisk (obiski so dovoljeni samo ob nedeljah) ali pa pisati, je naslov naslednji:

TABOR VIŠKE 80LE ZA TELESNO KULTURO — 52210 ROVINJ — POŠTNI PREDAL 30 — JUGOSLAVIJA. ***

Starše priporočamo tečajnike obveščamo, da bo povratek iz Rovinja v sredo 2. avgusta. Avtobus bo prispel na Trg Foru Ulpiano okrog 18. ure.

G. F.

ŠAHOVSKI DVOBOJ V REYKJAVIKU

Znova zapletljaji zaradi filmskih kamer

Najdorf pravi, da je Spasski skoraj povsem zlomljen

REYKJAVIK, 29. — Sovjetski šahist Boris Spasski je po mnenju argentinskega veleposlanca Najdorf tako demoraliziran, da sploh ne misli na prekinitev dvoboja. Po pravilih imata namreč oba igralca pravico, da trikrat zaprosita za premor. »Spasski pa je v tako slabem psihološkem položaju, pravi Najdorf, da bi mu tudi daljši premor ne pomagal, ker še čuti, da ne bo mogel zaustaviti nasprotnika. Zlomila ga je njegova taktika polemiziranja, pa tudi njegova pripravljenost na samozavest v igri.«

Medtem, ko je njegov nasprotnik v taki krizi, pa se Fischer znova kreva z organizatorji. Včerajšnja tekma je bila namreč posneta po televiziji, ne da bi Fischer na to dobrih komplikacij, se je Daume predčasno zavaroval in je enostavno izključil Gaido iz olimpijske vrste.

V Genovi se je vkrcala na ladjo za Atene, od koder bo startala stateta z olimpijskim ognjem, zahodnonemška delegacija, ki bo organizirala tek iz Aten do Münchna.

Fuente in Ocana ne gresta na SP

MADRID, 29. — Jose Manuel Fuente, drugouvrščen na kolesarski dirki po Italiji, ni bil izbran za sestavo španske kolesarske reprezentance, ki bo nastopila 6. avgusta na svetovnem prvenstvu v Gaudu. Presenetljivo je, da ni bil vključen med desetice predstavnikov za odhod v Francijo niti Luis Ocana, ki je imel precejšnjo smolo na letošnji dirki »Tour de France«.

Španski kandidati za svetovno prvenstvo so naslednji: Lopez Carril, Pesarrodona, Perurena, Lazcano, Galdos, Zurano, Oliva, Tamames, Uribe Zubia, Aranzabal, Aja in Martos.

Ob 7. zvečer odpeljem se s Kosom Simonom 288) proti domu, potem ko sem se bil čez dan od sošolcev poslovil. Spala sva na vso dokler nismo prišli v Plave, kjer smo šli počivati.

Ob 5. uri odrinemo dalje. Mudilo se mi je domov, ker sem mislil, da me uže kdo čaka. A še le eno uro za menoj prideta prof. Levic in prof. Lazar v Krn, dasiravno sta šla pred menoj iz Gorice. Lazar je šel dalje »za Krn« v Duplje, kjer sta imela štacijsko profesorja Erjavca 289) in Glowacki, ktera sta bila prišla uže poprej noter Prof. Levic je ostal pri meni. Hodila sva cel popoldne po pašnikih in poljih. Kakor zmerom, zvedel sem tudi sedaj veliko zanimivega od njega.

4. Ob 4 1/2 greva s prof. Levicem na Krn. Ker je gospod prof. Levic malo težko hodil prišli smo šele v 4 urah na vrh, kjer smo se eno uro mudili. Levic je hvalil razgled na snežnike, proti jugu se je malo videlo. Potem sva šla na Kožljak, na Zaslap in čez Planico po strmih senožitih na Kosec in v Drežnico. Hoja navzdol je naju jako utrudila. Ko sva menila uže na koncu biti, pa se je nama odprla nova dolina. Vrh tega so še kmetske ure jako dolge. Če so nama rešili, da je eno uro dalje, hodila sva gotovo dve. V Drežnici sva iskala krčme z vinom, a ker je nesva mogla dobiti morala sva se zadovoljiti s »frakelom« žganja.

Po dolgih težavah prideva ob 2. po poludne v Kobarid, kjer sva najpoprej »hotela« iskala, dokler se nama posreči prav dobro krčmo »pri Nemcu« dobiti. Po dobrem kosilu šla sva pogledat »mesto Kobarid« in potem sem peljal Levca k kaplanu Gregorčiču. Tako sem seznanil dva slovenska pesnika. Imeli smo vesel popoldne pri pivu. Potem smo šli na sprehod proti Starem sedlu. Pogovor se je pletel o leposlovju, o slovenski literaturi, o naših pisateljih, zlasti o Levstiku, Stritarju, »Zvonu« itd. Večerjala sva pri kaplanu in potem šla spat k »Nemcu«, a počivala nesva dobro, ker sva ga imela preveč v glavi.

5. Drugo jutro je uže čakal kaplan na naju in po zajutruku odpeljali smo se vsi trije v Tolmin. Ko smo se ondi okrepčali sklenila sva s Gregorčičem še dalje g. profesorja spremiti in tako se peljamo k Sv. Luciji. Ustavili smo se pri

kaplanu, da bi nas uvedel pri župniku starine ogledat. 290) A kaplan nam je odgovoril, da uže eno leto ni govoril ž njim. Od kuharice smo zvedeli, da spi in na našo prošnjo prinesla nam je ona nekaj starin, ktere so bile pri Sv. Luciji izkopane. Bil je en prsten vrč, en segnit kotel (lepo okinčan), več lepoticah in reči za ženski kinč, kakor n.p. male bučice s tremi konji, male krogljice, v kterih je bil pepel itd. Ko smo to ogledali šli smo na Idrjčni most in k njenemu iztoku v Sočo. Okrepčavši se še enkrat pri pivu poslovimo se, jaz in Levic se posebej. Kragelj in Munih 291) sta ga spremljala daleč proti Cerknemu (bil je v Loko namenjen), jaz pa se odpeljem z Gregorčičem nazaj. Ravno ko sem v voz stopil pozdravim še sošolca Kragelja in šestosolca Kacafuro. 291a) V Tolminu sva se mudila le malo časa, potem pa sva šla dalje v Kobarid. Z Gregorčičem se da prav pametno in prijetno govoriti, vendar je on eden tistih ljudi, ki vedno v sredi vise, kteri bi radi vsa nasprotja pomirili in zjedini, bodisi cerkev se znanostjo in umetnostjo, bodisi stare in mlade Slovence.

288) Karl Krippel je bil iz Milana.

289) Procesija na Sveto Goro je bila ena največjih procesij v Avstriji, ki so jih priredili za papeža in so jih zato imenovali »Pijeve procesije«. Pripravila jo je nadškofjska duhovščina in katoliško politično društvo v Gorici. Prevod Goethejeve misli: »Zrtve padajo tu, niti jagnje niti bik, toda človeška žrtve je nezalislana.«

290) Dijak sedmega razreda gimnazije iz Nemškega Rata (danes Rata).

291) Fran Erjavec (1834-1887), slovenski pisatelj in profesor na go-riski realki.

290) Gre za arhološke najdbe, ki jih je zbral in hranil župnik Tomaž Rutar (1807-1877), kaplan je bil verjetno Andrej Urbančič (1842) kobarški rojak.

291) Andrej Kragelj (op. 141), Franc Munih dijak petega razreda gimnazije iz Svete Lucije.

291a) Henrik Kacafura iz Gradišča ob Soci tedaj končal peti razred gimnazije.

(Nadaljevanje sledi)

KER SE JE ZDRAVIL V PSIHIATRIČNI BOLNIŠNICI

Eagleton bo v sredo verjetno odstopil

McGovern bo sprejel njegov odstop - Kdo ga bo zamenjal?

WASHINGTON, 29. — George McGovern, ki je v prejšnjih dneh zdravljen, da "tisoč odstotno" podpira Toma Eagletona, je danes sprejel odstop. Dejstvo je, da mora senator sam odločiti, če bo vztrajal pri kandidaturi za podpredsednika ZDA ali se ji bo odpovedal. Iz besed, ki jih je izrekel med nekim uradnim kosilom v Custerju v Južni Dakoti, je bilo jasno, da bo McGovern sprejel Eagletonov odstop.

Tom Eagleton medtem proučuje odgovor javnosti na izjave, ki jih

Možnost Eagletonovega odstopa se je pojavila, ko je senator potrdil govorice, po katerih naj bi se že trikrat zdravljen v neki psihiatrični bolnišnici. Včeraj pa je izjavil, da se sedaj počuti dobro in da ne občuti več nobene živčne napetosti. Odločno pa je zanimal, da bi ga bili kdaj aretirali zaradi pija-nosti. Časnikar Ack Anderson je namreč dejal, da je bil Eagleton podvržen alkoholizmu in da ga zato enajstkrat aretirali. Senator pa je dejal, da je prejel le eno globo zaradi prehitre vožnje in da takrat ni bil vinjen. Izjavil je tudi, da ne bo odstopil od kandidature, če ne bo tega zahteval sam McGovern.

O Eagletonovem primeru je izve-dila svetovna organizacija Gal-lup anketo in je ugotovila, da le 55 odst. volivcev želi, naj Eag-le-ton ostane kandidat. 80 odst. mu je zamerilo, ker o svoji preteklosti ni obvestil McGovernja, 59 odst. pa me-ni, da njegova preteklost ne vpliva na sedanje Eagletonovo zdravstve-no stanje.

V Washingtonu se širijo govorice, da se namerava vodstvo demokrat-ske stranke v kratkem sestati. Vod-stvo naj bi odločilo o novem kan-didatu za podpredsednika ZDA.

Če bo Eagleton odstopil, se kar štiri osebnosti potegujejo za izpraz-njeno mesto. To so Sargent Shriver, svak Johna in Boba Kennedyja, Lawrence O'Brien, bivši predse-dnik glavnega odbora demokratske stranke, guverner Wisconsinu Pa-trick Lucey in bostonski župan Kevin White. Vsi so katoličani. Govori se še vedno o Tedu Kenne-dyju, ki pa je ponovno zatrdil, da kandidature ne namerava sprejeti.

NA OBLETNICO NACIFAŠISTIČNEGA NAPADA

Praznik emigrantov v Beneški Sloveniji

Udeležili so se ga izseljenci iz Belgije, Švice in Nemčije - Praznik se nadaljuje danes

V Subidju, v občini Ahten se je včeraj začel drugi praznik emi-grantov, ki ga organizira Društvo slovenskih izseljencev Beneške Slo-venije. Ni naključje, če so izbrali za to srečanje prav ta čas, saj je nacifašistična drhal uničila vso vas prav 29. julija 1944. Tako so slo-venski izseljenci, ki so prišli v do-mači kraj iz vseh kotov sveta: Mi-lana, Belgije, Švice, Nemčije, po-trdili svoj odpor proti novemu fa-šizmu in diskriminacijam.

Popoldne so se emigranti zbrali prav na tem prostoru in razprav-ljali o svojih preteklih narodnostnih in družbenih problemih.

V razpravo so posegli emigrant Gujon, predsednik krajevne sekci-je društva emigrantov Binutti, pred-stavniki ACLI Fain, deželni sveto-valet Lovriha ter poslanca Albin Šker in Mario Lizzero. Danes se praznik nadaljuje s koncertom pev-skega zbora "Slovani" iz Padric ter ob zvokih orkestra "Galeb", ki bo igral za ples še v ponedeljek zve-čer.

STOJAN SPETIC

Zaključen festival jugoslovanske folklore

KOPER, 29. — Ob prisotnosti o-krog 3.000 domačinov in domačih tu-jih turistov se je nocoj končal v Koprju 13. festival jugoslovanske folklorne nastopajoči skupi-ne, makedonski "Tanec" in sloven-ski "France Marolt" sta nas pope-ljali v svet neizčrpnega bogastva jugoslovanske folklorne, narodne me-lodike in kostumov ter poželjivo vrsto

Nasli so truplo Franca Kjabaja

Danes popoldne sta Elvio Carli in Daniele Zabrejčič v kraju Ran-te med Sovodnjami in Depletiški našla Franca Kjabaja iz Platca, ki ga sorodniki in domačini pogreša-jo že od 1. julija letos.

Strela ubila štiri alpiniste na Triglavu

LJUBLJANA, 29. — Na sedlu med Malim in Velikim Triglavom so se danes ubili štiri alpinisti, katerih imena še niso sporočila. Za-dela jih je strela, ki je tudi ranila pet njihovih tovarišev. Rese-valne skupine so prispele na kraj nesre-če s helikopterjem, vendar precej kas-neje, ker se zaradi slabega vreme-na helikopter ni mogel takoj dvig-niti.

V Seulu usmrtili severnokorejska vohuna

SEUL, 29. — Danes so v južno-korejski prestolnici obsili voditelja vohunske službe Severne Koreje No-supaja, katerega so aretirali leta 1969 in kasneje obsodili na smrt.

KAIRO, 29. — V Egiptu bodo od-slej kaznovani z ustrejitvijo vse egip-tovske državljanke, ki bodo sodelovali z vohuni tujih držav.

PRAGA, 29. — Sodisce v Usti nad Labo je obsodilo na šest let zapore nekoga železničarja, kate-rega so obtožili sabotaže.

SANTIAGO DE CHILE, 29. — Čil-ska komunistična partija je ostro obsodila skrajne levčarje, ki ovi-rajo vlado pri njenem delu.

ATENE, 29. — Grški skladatelj Manos Hadjidakis se je danes vrnil v Grčijo po petih letih prostovolj-nega izgnanstva v ZDA.

PRETORIA, 29. — V Južni Afriki se je pripetila prometna nesreča, pri kateri je devet ljudi izgubilo življenje.

«Sestala» se je s Kissingerjem

Pisali smo že, da so ameriške «bunnies» izbrale Nixonovega oseb-nega svetovalca Henryja Kissinger-ja za moža, s katerim bi se naj-rajsi sestale. Zato naj vas ta slika ne preseneča. Na njej je namreč Kissinger s filmsko igralko Ali Mc Graw (Love story) in vse kaže, da se je Ali kaj rada sestala z eno najpopularnejših političnih osebnosti v ZDA. Če pa se je z njim lahko sestala Ali, zakaj se ne bi smele tudi «bunnies»?

JAT-ove zračne poti prek letališča Ljubljana do 31. oktobra 1972

JAT

studio 48 delo

DAN	LETALO	ST. LETA	TIP LETALA
	Odhod	Prihod	
LJUBLJANA—AMSTERDAM			
Tor	09.40	11.20	JU224 DC-9
LJUBLJANA—LONDON			
Tor	14.00	16.05	JU212 DC-9
Pet	07.30	09.35	JU212 DC-9
LJUBLJANA—FRANKFURT			
Pon	09.55	11.10	JU352 DC-9
Tor	09.55	11.10	JU352 DC-9
Čet	09.55	11.10	JU352 DC-9
Pet	10.00	11.15	JU354 DC-9
Sob	09.55	11.10	JU352 DC-9
Ned	10.00	11.15	JU354 DC-9
LJUBLJANA—ZÜRICH			
Pon	12.50	14.00	JU322 DC-9
Tor	12.50	14.00	JU322 DC-9
Sre	12.50	14.00	JU322 CVL
Pet	12.50	14.00	JU322 DC-9
Ned	12.50	14.00	JU322 DC-9
LJUBLJANA—BEOGRAD			
Pon	06.25	07.20	JU721 DC-9
Tor	14.30	15.25	JU353 DC-9
Čet	06.25	07.20	JU721 DC-9
Pet	06.25	07.20	JU721 DC-9
Sob	06.25	07.20	JU721 DC-9
Ned	06.25	07.20	JU721 DC-9
LJUBLJANA—SARAJEVO			
Pet	14.10	15.00	JU355 DC-9
Ned	14.10	15.00	JU355 DC-9
LJUBLJANA—SPLIT *			
Pon	19.20	20.10	JU851 CVL
Sre	19.20	20.10	JU851 CVL
* = do 13. septembra			

DAN	LETALO	ST. LETA	TIP LETALA
	Odhod	Prihod	
AMSTERDAM—LJUBLJANA			
Tor	12.10	13.40	JU225 DC-9
LONDON—LJUBLJANA			
Tor	17.05	18.35	JU213 DC-9
Pet	10.20	12.10	JU213 DC-9
FRANKFURT—LJUBLJANA			
Pon	12.40	13.50	JU353 DC-9
Tor	12.40	13.50	JU353 DC-9
Čet	12.40	13.50	JU353 DC-9
Pet	12.20	13.30	JU355 DC-9
Sob	12.40	13.50	JU353 DC-9
Ned	12.20	13.30	JU355 DC-9
ZÜRICH—LJUBLJANA			
Pon	15.10	16.20	JU323 DC-9
Tor	15.10	16.20	JU323 DC-9
Sre	15.10	16.20	JU323 CVL
Pet	15.10	16.20	JU323 DC-9
Ned	15.10	16.20	JU323 DC-9
BEOGRAD—LJUBLJANA			
Pon	08.25	09.20	JU352 DC-9
Tor	11.15	12.10	JU322 DC-9
Čet	08.25	09.20	JU352 DC-9
Pet	08.25	09.20	JU352 DC-9
Sob	08.25	09.20	JU352 DC-9
Ned	08.25	09.20	JU352 DC-9
SARAJEVO—LJUBLJANA			
Pet	08.40	09.30	JU354 DC-9
Ned	08.40	09.30	JU354 DC-9
SPLIT—LJUBLJANA *			
Pon	18.00	18.50	JU850 CVL
Sre	18.00	18.50	JU850 CVL
* = do 13. septembra			

Odhod avtobusa iz Jatovega terminala v Pražakovi ulici v Ljubljani je 1 uro pred odhodom letala na domačih linijah in 1 uro in pol na mednarodnih linijah.

KRAJEVNI ČAS

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

VČERAJ NA IGRIŠČU V PADRIČAH

S tekmami v odbojki in košarki se je pričel 3. športni teden Gaje

V košarki zmaga Italidra, v odbojki pa Bora v obeh tekmah

Sinoči se je pričel na Padričah III. športni teden Gaje, ki se bo nadalje-val vse do 6. avgusta. Ta prireditel-ji, ki sodi med naše najbolj zanimive manifestacije, se je začela s košarko in odbojko. Že v prvem dnevu je bilo zanimanje precejno in vse ka-že, da bo prireditev žela lep uspeh.

KOSARKA
ITALSIDER — Ferrovio 63:53 (31:32)
ITALSIDER: Paulatto 12, Bacchelli 22, Zulich 16, Netti 10, Cecotti, Va-scotto, Papagno, Reginato.
FERROVIARIO: Lovrech, Baro-cini, Fortuna 10, Lovcich 4, Cecchet-ti 14, Miat 6, Lutin 13, Sordi 6.
SODNIKA: Kraus in Laković.
Prosti meti: Italsider 3:8, Ferrovio-rio 5:10.

Prva tekma košarkarskega turnirja mlajših mladincev se je končala s predvideno zmago Italsidra, ki je igral bolj umirjeno od igralcev Ferrovioria. Slednji so začeli dokaj od-bo in vse je kazalo, da bodo lahko odpravili nasprotke. Italsider pa je z odličnim Bacchellijem močno od-govoril in je v zadnjih minutah tudi zaslužen zmagal.

Danes bo ob 10.30 na sporedu dru-go srečanje turnirja in sicer med ekipama ZSD — Italsider.

NOGOMET
Tekma med mladimi in starimi, bo pa na malem igrišču na Padričah, ker je večje igrišče trenutno neuporabno zaradi popravil.

ODBOJKA
Zvečer sta bili na sporedu dve odbojkarški tekmi. Zaradi majhne spremembe v sporedu sta se naj-prej srečali sesterki Bora in So-kola, nato pa je Bor igral še proti Slogi. Tržačanke so v obeh sreča-njih zmagale.

BOR — SOKOL 2:1
(10:15, 15:12, 15:10)

BOR: Pečar, Zavadijal, Pernar-

čič, Hrovatin, Kuferzin, Barej, Ga-brovec.
SOKOL: Colja, Škrk, Legiša, Luk-ša, Zidarič, Petelin.

Sodnik: Caputo.
Po tehnično skromni igri je Bor ne brez težav premagal poštvo-valne predstavnice Sokola. Tekma na splošno ni bila na tehnično za-dovoljivi ravni, saj so vse odboj-karice igralce daleč pod svojimi sposobnostmi. V vrstah Bora sta se izkazali Pernarič in Pečar, v vrstah Sokola pa Colja in Legiša.
BOR — SLOGA 2:0 (15:10, 15:5)

BOR: Pečar, Pernarič, Hrova-tin, Kuferzin, Barej, Gabrovec in Zavadijal.
SLOGA: Sosti, Buzieta G. S., Mil-ković, Grgić V. in S., Cuk.
Sodnik: Caputo.

Bor je z gladikim izidom 2:0 pre-magal poštvovalne predstavnice Sloge, ki so nudile precejšen od-por le v prvem setu. Tudi ta tek-ma ni bila na zadovoljivi ravni in Bor je povsem zaslužen zmagal.

HOKEJ NA KOTALKAH
LA CORUNA, 29. — V tretjem dnevu svetovnega prvenstva v ho-keju na kotalkah, ki se odvija v La Coruni v Španiji, je Portugals-ka premagala Italijo s 3:0 (1:0). V ostalih srečanjih pa so dosegli te rezultate:

Španija - Argentina	2:0
Nizozemska - Čile	2:0
ZDA - Japonska	9:2
Z. Nemčija - N. Zelandija	12:2
Belgija - Avstralija	5:4

Po tretjem kolu je lestvica sve-tovnega prvenstva naslednja: Špa-

nija, Nizozemska in Portugalska 8 točk, Argentina in Čile 4, Ita-lija in Belgija 3, Nemčija in ZDA 2, Avstralija, Japonska in Nova Ze-landija 0.

BOKS

PITTSBURG, 27. — Ameriški bok-sar teške kategorije Jerry Quarry, ki je bil v zadnjih petih letih med najboljšimi boksaarji na svetu, je sklenil opustiti aktivni šport. O svo-jem odstopu se je odločil po porazu proti Cassiusu Clayu.

NAMIZNOTENIŠKI TURNIR ŠZ DOM

V petek zvečer se je zaključil na Oslavu pri Gorici namiznoteni-ški turnir za moške posameznike. Moška konkurenca je bila števil-nejša od ženske, saj je na turnirju sodelovalo 12 igralcev, ki so se borili poštvovalno in dali od sebe vse, da bi le bil turnir zanimiv.

Zmagal je Damjan Klanjšček, drugo mesto je zasedel Gravner, tretje pa Primožič Stanko. Vsi trije finalisti so pokazali glede na njihov lanski nastop velik napre-dek. Zmagovalce Klanjšček se je sicer že lani uvrstil na drugo me-sto po Dariju Prinčiču, Gravner in Primožič pa sta bila lani izločena že v kvalifikacijskem delu.

Klanjšček je zmago povsem za-sluzil, saj je v izločilnem delu pre-magal vse najnevarnejše nasproti-nike, kot Prinčiča. Ostala dva fina-lista pa sta pripravila veliko pre-sečenje že s tem, da sta se sploh uvrstila v finale. Zreb je bil sicer zelo nenaklonjen glavnim favori-tom, ki so se morali pomeriti med seboj.

Dobro se je izkazal tudi mladi Marko Klanjšček, ki je vidno na-predoval in zasedel odlično peto mesto. Sploh pa moramo pohvaliti vse, ki so se turnirja udeležili.

Poglejmo si še izide posameznih tekem:

ČETRTFINALE:
Prinčič D. — Klanjšček D. 1:2
Mužić F. — Primožič S. 2:0
Gravner R. — Radinčič S. 2:0
Klanjšček M. — Jakin S. 2:1
Morel B. — Roset M. 2:0
Primožič S. — Roldo S. 2:1

NA KOLESARSKI DIRKI «TRE VALLI VARESE»

Santambrogio prvi v Vareseju Določena reprezentanca za SP

«Azzurri» niso zadovoljili na današnji dirki

VARESE, 29. — V 52. kolesarski dirki Tre Valli Varesine je imel Santambrogio, eden izmed izklju-čenih iz ekipe za svetovno prven-stvo, možnost, da je pokazal teh-ničnemu vodji italijanske reprezen-tacije, koliko velja. To mu je po-polnoma uspelo, saj je na cilju pustil za seboj vse konkurente za SP v Gapu. Skupno s Paolinijem, drugim velikim izključenim, je bil med pobudniki večine današnjih po-begov in je vsaj polovico dirke prevzvil v ospredju.

Tehnični komisar Mario Ricci je danes določil državno reprezen-tanco za nastop na svetovnem cestnem prvenstvu. V njej so Gi-mondi, Dancelli, Francioni, Paniz-za, Boigava, Bitossi, Polidori, Ca-vacanti, Motta in Basso.

Na dirki, ki bi morala služiti Ricciu kot pregled forme izbra-nih kolesarjev, so se «azzurri» ba-li drug drugega in zaradi tega se ni nihče izkazal, saj se niso niko-li podali v napad. Nekaj dobrega so pokazali le v zadnjem krogu, ko se je začelo zasledovanje Ca-stelletta. Odsoten je bil Gimoni, ki nastopa v Franciji, ostali pa niso pokazali nič takega, zaradi česar bi si zaslužili naslov repre-zentanta. Le Basso in Bitossi, ki sta se lala, da bosta morala v Gap kot rezervi, sta pokazala nekaj v zadnjem krogu in tako oddajila od sebe vse dvome.

Začetni krogi današnje dirke so bili precej mirni. Nekaj potegov sta poskušala Santambrogio in Pa-olini, ki sta vztrajala na čelu dirke precej časa. V petem krogu (po 210 km) pa se je skupina zas-va združila, takoj nato pa je ušel Castelletti, ki si je nabral tudi do 1'10" prednosti. V sedmem in zadnjem krogu, ko so vozili po-slednjič preko hriba Orino, je imel Castelletti le 25" prednosti pred glavnino, ki jo je vodil To-mas Petterson.

Kralju so ubežnika ujel Dan-celli, Basso in Boifava, štiri ki-lometre pred ciljem pa so se jim pridružili še Tomas Petterson, Bi-tossi, Panizza in Santambrogio. Ko je že vse izgledalo, da se bo dirka zaključila s splošnim sprintom, je ušel Santambrogio, ki si je tri ki-lometre pred ciljem nabral nekaj sto metrov naskoka in jih održal do konca. Na cilj je prispel 27" pred Bassom, ki je prehitel ostalih šest zasledovalcev. Glavnina pa je prispela na cilj po eni minuti.

KOLESARSTVO

MARSEILLE, 29. — Danes se je pričelo svetovno kolesarsko prven-stvo v dirkalniških disciplinah. Na-stopajo profesionalci in ženske, a-materji pa bodo nastopili le v ti-ših disciplinah, ki niso uvrščene v kolektar olimpijskih iger. Nastopa-jo kolesarji iz sedemnajstih držav.

Najprej so nastopile ženske v sprintu. Manjkala je svetovna prvakinja Careva, ki se je ponesre-čila pred dobrim tednom.

V dirki za motorji za profesio-nalce je zmagal Nizozemec Stamm, ki se je skupno z Verscurcom in Kemperjem uvrstil v finale.

Med ženskami so se v sprintu uvrstile v četrtfinale Ermolajeva, Karkajeva in Pilstikova (SZ), Iko-va (ČSSR) ter Brinkhoff (Niz.).

ATLETIKA

KOPENHAGEN, 29. — Danes se je pričel v Aarhusu na Danskem moški atletski dvoboj med Italijo in Dansko. Italijani so krepko v vodstvu, saj so zmagali v vseh te-kah, izjemo sta štafete 4x400 metrov, kjer so bili izključeni. V prvem dnevu niso dosegli vidnejših rezul-tatov.

Z zmago nad Bolgarijo Jugoslavija prvak

Domačini so dosegli prvo mesto brez velikih naporov in s samo malo več kot povprečno igro

SARAJEVO, 29. — Jugoslavija je v zadnji tekmi balkanskega koškar-skega prvenstva premagala Bolgari-jo z rezultatom 113:83 in si zagotovila prvo mesto na končni lestvici. Kon-ča zmaga sicer ni bila več v dvomu že po večerajšnji tekmi z Grčijo, ko je domače moštvo zmagalo s precej-šjo težavo (83:75) in odpravilo še edinega nepremaganež tekme. Z Bolgarijo je bila stvar lažja. Na-sprotnik je bil prešibek, da bi se

jugoslovanska ekipa morala potruditi, tako da igra ni bila blesteca. Le tu pa tam je domače moštvo izvedlo nekaj odličnih kombinacij, ki so do-kazale njihovo odlično premoč. Ro-munija je z dobro igro premagala Turčijo in si zagotovila tretje me-sto s tem potpisala za eno stop-ničko nižje razočarujoče Bolgare.

Končna lestvica:
1. Jugoslavija, 2. Grčija, 3. Romu-nija, 4. Bolgarija, 5. Turčija.